Массо а мехкашкара пролетареш, вlашоrlкхета!

СЕРДАЛО

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-Гlалгlай обкома, Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Советан Министрийн Советан орган

(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

№ (5106). | ШОАТТА, 5 февраль 1972 шу. | Мах 2 кап. | *Газет арадувл 1923 шера дена*

ПЯТИЛЕТКАНА — ТХА УЙЛАШИ ГlУЛАКХАШИ

Грозне къахьегамхой 1972 шерара социалистически декхараш

Грозерча къахьегамхоша толамца кхочашдир 1971 шера тlаьйиина хиина социалистически декхараш. КПСС XXIV съезда исторически решенеш кхочаш а еш города промышленносто хавал хьалха, 26 декабре, кхочашйир продукцена реализаци ярен дукхаг1йола кертера индексш арахецарен шера план. Промышленносте къахьегама оьсарле планаг1а кьарх1ачуй 2,5 процент лакхъелар, х1уьта 1970 шера хиначул 10,3 процент лаккъелар. Ерриге т1екхийтта продукци къахьегама оьсарле лакхъера чотах кхийттар.

КПСС XXIV съезда, КПСС ЦК ноябрьски (1971 шера) Пленума решенеш т1а бегла ма даккхара ч1оаг1а чоалхабек бекхтокхамек деккараш латт пятилетка шолла-г1ча шера промышленноста, г1ишлошъеча, транспорта, бахача нахе т1улакх деча 1илмаин культуран организацей боллдоштв хьоалашка.

Пхе шера плана, 1972 шера плана хенал хьалха кхочашъяре москвичашн ленинградцашн д1айоллах инициатива городерча предприятешта юкъе эгара хьалхахьаллашар А. Шерипова ц1ераг1ча коммунистически къахьегама сийлен ц1а лелача маххальтта чакхдоахача завода коллективо.

Отраслевия районкин активаш боллхой собранешка керда лакхара социалистически декхараш т1айийцад. Город Грозерча къахьегамхоша укх тайпара социалистически декхараш т1аэц:

Промышленноста. Пхе шера план хенал хьалха, 1975 шера планаг1а декабрь т1аккхоачаш кхочашъе, пхе шера планаг1а къахьегама оьсарле лакхъера лаьрх1ача бойренга 4 шерах ах шерах кхача;

Советски Социалистически Республикай Союза 50 шу кхаара сийна продукцена реализаци ярен 1972 шера план хенал хьалха, 26 декабре кхочашъе. Ерриге т1екхета продукци къахьегама оьсарле лакхъера чотах кхетийта;

1972 шера планал соьг1а 136 эзар тони мехкдьтта кхийна планал соьг1а эгтаеш йоараш тоннаш мехкдьтта схйрда продукци, парафин, фенол, синтетически этилови спирт, полиэтилен арахеца; д1ахо а балхаш долда технически боараш, арахецача продукци дикал лаккъяра; пхе шера арахецача 25 изделена пачхаьлкхан «дикала знак» лургйола аттестаци хург[illegible]

йолаш г1улакх в1аштlехьдоаккхалда, цу даькъе 1972 шера — 10 изделена;

общественни производства эффективность лаккъяра оа йолча 1илмак-технически прогресса темпаш сихъяра, реконструкци яра, предприятеш кердача техникана 1алашъяра, дикаг1йола оьшт сиха производствана юкъеккахьийтара, производствана механизаци автоматизаци яра, технологически процессашн къахьегам в1аштlехьбаккхара эргабаккхара дукха мероприятеш чакхйоахийла;

комплексни механизаци йолла итт механеи, участкаеи, производствана юкъекъйола 5 поточно-механизированни конвейерни линии. Кераерзайола б1ел дикаг1йола технологически процессаш. Производствана юкъе кердадараш кхехьараш 1 миллион сомал чухьа хьа боццаш пайда а беш кхычахьа балха хаха йиш йолаш 5 б1ел боллло мукъаволлийтала. Рационализаторски предложенеши изобретенеши производствана юкъеияхьарах 1972 шера 7 миллион сом пайда болба.

1илмаи тохкама, проектно-конструкторски организацей коллективаша декхараш т1айийцад кердадараш кийчделга д1ахо сихде, уш производствана юкъеккахьа, х1аьзара прогрессивни решенеш проекташта юкъеккхуала, хенал хьалха лакха дикал йола проектно-сметни документацеш д1ателла, кердадараш сихаг1а производствана юкъеккхуьйргйола г1улакх в1аштlехьдаккха;

кхачан, ейгача, коттигерча, хьун х1аманш еча промышленноста болхлоша 1972 шера 30 процент дукхаг1а арахецаргда бахача нахе лаа товараш, дикка товергъя дар ю-кал, пашкацчура товараш дукхаг1а арахецаргда. Пятилеткаг1а арахецаш дола халкъа эша товараш ерриге город къайлача пос-за дукхаг1а яургла.

Транспорта. Грозненски машинаькъа узла къахьегамхоша мукъ д1а-юха бахьара 1972 шера план 28 декабре кхоачашъергъя. Къахьегама оьсарле лакхъера чотех дукхаг1а д1а-юха а хьош 1500 берзе муха т1абола поездаш д1а-юха юэргъя. Шера планал соьг1а бархl б1ел эзар тоннал чухьлахьа болцаш халкъбоахама мукъ д1а-юха хьоргъа, х1аьта пятилеткаг1а эзар миллион тони, халкъбоахама мукъ д1а-юха бахьара пхе шера план 1975 шера 16 декабре кхоачашъергъя.

Нохч-Гlалгlай транспортни управлене автобоахамашка д1а-юха кухьа мукъ 4 процента дею дола транспортни г1улакхаш 7 процента дукхаг1а хургда, 1972 шера мукъ д1а-юха бахьара план 28 декабре кхоачашъергъя, х1аьта 1975 шера 15 декабре кхоачашъергъя пхе шера план; массайолча транспортаца пассажираш д1а-юха ккувалд дикка товлургда, наькъашка хьовзам хулийтаргбоцаш ц1енхаштта къовсам лоаттабергба, иштта къовсам лоаттабергба пассажирашта г1улакх даре культура лакхъяра а.

Г1ишлошъеча городской боахамаш. Г1ишлой-монтажни балхий пхе шера план хенал хьалха кхоачашде, пятилеткаг1а къахьегама оьсарле 1,4-зза лаккъе, 1972 шера г1ишлой-монтажни балхий план 28 декабре кхоачашъе;

хьанийцача средстваех хенал хьалха пайда а эцаш нахе чубаха ц1енош, школаш, больницаш, берий учрежденеш, коммунальни боахама объекташ, культура объекташ эксплуатаце д1аяла;

индивидуальни кога г1ирс тегача фабрика хьалхера ерг1а 1972 шера цхьоалаг1а май т1аккхачалехьа болх бе йолалийта, б1ея ватона лаьрх1а йола трамвайни депо 1972 шера хьалхарча ах шера болх бе йолалийта, 1972 шера хьалхарча ах шера А. Шерипова ц1ераг1ча Грозненски мехкдьтта чакхдоахача заводера дизельни доагора карбамидни депарафинизаци еш йола пусковой комплекс хьалъяьккха а, пуско-наладочни балхаш д1аболаде а. Трестовски улицаг1ара канализацонни коллектор 1972 шера цхьоалаг1ча майга ххачаьлехьа чистепхха. Дийкахьа-бусси 110 эзар кубически метр предприятешкара д1ауха промышленни хий ц1енден йола сооружене укх шера цхьоалаг1ча ах шера хьалъяьккха, 120 эзар квадратни метр хула нахе чубаха ц1енош эксплуатаце д1адала;

города боахама предприятешкаь служебаш шера план 27 декабре кхоачашъергъя;

Города къахьегамхоша д1ахо балхаш дергда предприятешка, организацешка, производствени культуран эстетикеи юкъеяхьара, ц1енни порядоки хилийтара, х1ара ше цу даькъе 10 сакъытал чухьлахьа бомаш болх бергба. Производства культура лакхъяраш районаш товраш даькъе цхьоалаг1ча апреле дехь цхьоалаг1ча ноябрга кхоачалда хьажар хургда.

Дикка товбергба торговле болхи бахача наха бытовой г1улакхаш делгеш, 1972 шера розничан товарооборота план 28 декабре кхоачашъергъя, х1аьта юкъера кхачан предприятеша шера план 27 декабре кхоачашъергъя.

«Производства резерваех пайда эцар товдареи, экономе режим ч1оаг1ъяреи» хьакъехьарча КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК барте совнаца духьадения белгалъйоха мероприятеш кхоачаш а еш, предприятейн организацейн коллективаша ехь т1а а хьинар ейдаь къахьегаргда керттерча производственни фондех дикаг1а пайда эцара. 1972 шера кхоацаргда б1ел тони 1аьржа металл, 80 тони бос бола металл, 15 миллион киловатт-сахьат электроэнерги, 12 эзар тони мехкдьттен мехкдьттапродуктий, 800 эзар сома мехьа кхыйола материалаш бедали.

* * *

Города г1ишлошъеча организацеша республикерча колхозашки совхозашки, д1ахо а г1ишлой-монтажни балхаш дергда, животноводчески комплексаш хьалъеча новкъостал дергда, хилача балхаша, механизаци электрификаци ергъя, бацдалараш сома чухьача новкъостал дергда;

«Родина» совхоза опытно-мелиоративни станце коллективаша пачхьалкхана д1алургда 11 эзар тони бацдалараш, 4,5 эзар тони сом;

Горпводовоопторга г1оала городерча къахьегамхошка 12,7 эзар тони моша бацдалараш 3 эзар тони сома боккаргба.

* * *

Къахьегама оьсарле лакхъяра т1еоавтъ 1илман-техническа прогресс сихъяра йола социалистически ехь шерра йоарда а ерь город Грозерча къахьегамхоша ерригатоьшеш онард[illegible] хаьргъя 1972 шера плани 9 пятилетка задани толамца кхоачаш а еш КПСС XXIV съездо хьалхаена отталаь доийхиа декхараш кхоачашдеча дехьа дакъалоцара.

Социалистически декхараш дийна а дийна т1айийцад предприятей, организацей коллективай, иштта город Грозерча къахьегамхой собране.

«Нефтегазпромавтоматика» СПКБ Грозненски опытни завода коллективо дика чакхбаьккхар январь бутт. Продукцена реализаци яра план 107,5 процент, товарни продукци арахецара задани 101,1 процент кхоачашъьйй цо. Уж толамаш доахача белгалбоена дика къахьийтар цаладчикаша Спиридонов Николая, Тетова Таиса, Скобцина Галиас, кхачар. Юкъера лаьрх1ача нормаш 140—150 процент кхочаш[illegible] шерах х1ерош.

СУРТА Т1А: [illegible] Н. Спиридонов.

[illegible] суртдар.

ФЕРМАШКА 1АЙ

1аьнна дукха хаьнаш кийсъялийтар укх шера январь бетта республикан хьайбашлелочашка. Цхьабакъда шолал ч1оаг1а хиларах лаккхача температура къахьег дукхаг1а йоачё фермай коллективаша. Масала, д1адахача [illegible] январь беттаца кийсадеча 18 процент дукхаг1а а укх шера дгибакхча бетта Наурски районе хьайбаш лелочашка [illegible]. Цхьабакъда шолла шура ймаиция лунктийни д1ачуаулиин 440 тони а йолш, [illegible] 66 тони дукхаг1а а из. Д1адахача шерацца кийсдеча дукхаг1а а кхаьдь бетта пачхьалкхан пункташка д1аенна шура Ачхой-Мартана, Грозненски, Гудермесс, Надтеречни районашка а. 29 процент лаккхьа пачхьалкхенга шура бенаш Шелковски районо боккхенна а.

Цхьабакъда, кхыча тайпара сурт да шура кхоачарех из пачхьалкхенга белларех хьадьекха [illegible], Урус-Мартана, Сунженски, [illegible] районашка.

Цу районий боахамаша д1аче-тнна шура гаттара лаккъялар керттера бахьан — шолал ч1оаг1а хилар дац. Из — са керттача декхарна доаг1ача тайпара 1унаш цо доагаш ук дава ца кхабари. Цу дукха х1ара, кхыча ца хиначе тайпара т1аккхьаш лаоттабо боле доахан дикаьнна кхабара, ук ц1есна ховарь. Январь бетта шура дукхалийтара фермашка бергера кхи т1аккхьаш бела ца еш а [illegible].

23 февраль — Советски Эскаран Т1еман-Флотан Флотан Ди.

Сурта т1а: [illegible] 1омадуш ба.

ТАСС фотохроника.

ВЬЕТНАМ ШИЙ

ЛО1АМЕ ХИЛИЙТА

ДУХЬАЛА ХИЛАРА МИТИНГАШ

Самардийнахь г. Грозерча локомотивни депо къахьегамхой г1улакхера нах, кулгалхой лелха хана механически цехе хьагулбелар. Уж в1ашаг1ахийтабар США Вьетнаме лелаеча йорчача т1улаккашта шоаш ч1оаг1а раьза ца хилар д1ахайкале.

Митинг хьайийлар локомотивни депо парткома секретара Щепелев Иван Семеновича. Гулбеннарашта хьалхашка Вьетнаме латтане хьалх ше информаци цо яьлар:

— Юла а дуней общественноста шоаш дейна дош лохадаь вьетнамски лаьтта бомбаш еташ я американски [illegible]. Кхьина бомбу бехк боцца кхалнах, бераш, къабенна нах, йохаь д1айоахаш я мараш, городаш. Из царна мог1а[illegible] маьар бойза ираш, из д1акхайкаед даьккхи уккхаь вай а.

Цул т1ехьаг1а къамаьл ду [illegible] инструментальни отделене бригадира Точилин Николай Петровича.

— Сийлахь — бошхача Даьйнехка т1еха т1а къонгаш, моарош бохарах б1арсашка уйтта вай д1ахайкеш ба вай а[illegible], волавей, цудукъа тхана ч1оаг1а дика даьз тахан вьетнамски халкъо оза 1аза, х1аьта уж низаца городтаебо г1ертараш царна из хаоаг1адаргдоацийтта д1айайта а йош. Цага т1ом латтача а соьг1а шера[illegible] Вахьар д1адаха [illegible] къахьойт [illegible]. Советски правительство д1ахо а царна эшаш дола экономически т1еман новкъостал дала дее тхона.

— Хадо хотъала [illegible] тахан [illegible] лаьтта, [illegible] парт1ато бахьан къовсий [illegible] беча Вьетнамаца бе маьар цей беза нах, — аьлар механически цеха фрезеровщика Шактуев Георгий Антоновича. Вьетнама оаг1ув хьаллоацаш а, хьаллоацаргболаш а я Советски Союзи социалистически мехкаши. Цуницара тхоай лакъа доккхаг1а хилийтара дикаг1а къахьегаргда оаха, — аьлар чакхдаьккхар цо вай къамаьл.

Трибуна т1а ва машинист — инструктор Парунов Лев Иванович.

— Дуней т1а 1алашъяте вонккхай зуламаш даьь империалисташа, х1аьта вай хана эгаре дукхаг1а къизал лелаераш американски агрессораш ба. Оала ц1аьно хьайкаш оарца. Тха коллективо доикхал ду вьетнамски халкъа къонахчаех, хьо долаш могаргдаь цудукъа тхо тхоа нах бака г1улакх котдаргхиларах, — аьлар цо.

— Вернигача Советски наха сайна оакхарий хьасане Вьетнаме йорча г1улакхаш лелаеча американски империалисташта ог1азло хьайкаш из [illegible] къахьегамхой х1араг1а, — аьлар механически цеха мастера Стрижак Вера Павловнас.

Советски Союз тешаме [illegible] интернациональни декхар [illegible] а. Цу хьакехьара [illegible] правительствона политика [illegible] ч1оаг1а хьалваь, х1аьта Вьетнаме ду новкъостал доккхаг1а [illegible] тхоай [illegible] дергаш. Тха ремонтни [illegible] коллективо дош ду цхьан мукъе, моаттдайнахь, хьахьега [illegible] хьинхха хьинхха [illegible] бойналла а.

Американски агрессорашта ог1азло хьайкаш [illegible] митинге гулбеннача нах.

ОЛИМПИАДА ХЬАЙИЙЛЛАЙ

САППОРО, 3 февраль. (ТАСС корр.). Цу дийнахь — [illegible] [illegible]

Советски команда — [illegible] 107 [illegible]

[illegible] Олимпиада 13 февраль [illegible].

Советско-египетски переговораш

3 февраль Кремле переговораш боланеи Советски хьулгалхоштеи 1арбий Республика Египта Президента, 1арбий социалистически союза Председателе Анвар Садатеи юкъе.

Советски оаг1органьара переговорашка дакъа лаьц КПСС ЦК Генеральни секретара Л. И. Брежнева, КПСС ЦК Политбюро члена, СССР Министрий Совета Председателя А. Н. Косыгина, КПСС ЦК Политбюро члена, КПСС ЦК секретара А. П. Кириленкос, КПСС ЦК секретара Б. Н. Пономарева, СССР хьалхара г1улакхий министра А. А. Громыкос, СССР оборона министра Советски Союза маршала А. А. Гречкос, 1арбий Республика Египтерча Советски Союза посола В. М. Виноградова, СССР МИД коллеги члена М. Д. Сытенкос.

Египетски оаг1органьара переговорашка дакъа лаьц къонахчалех дешаьта волча премьер-министра Мухаммед Хафез Исмаила, кхьча хьалхара г1улакхий министра Мухаммед Мурад Галеба, Советски Союзерча 1арбий Республика Египта посола Яхья Абдель Кадера.

Доттаг1алла хьагардараш бовшаш дерриг хьаттаденча хьаланна дийцар шин оаг1органьарча советско-египетски г1улакхаш лоаца дешаш, ц1аьхха а бакъдир шинна а мехка юкъерча доттаг1аллаки хьакха г1улакхаш леладараш долча Договарага хьажа шинна а мехка халкъий хьахтана, Гаргарча Малхбоалехьарча машарен дуней халкъашта маьарча кхерамалена г1улакхо ма хьахара дола ук г1улакхаш д1ахо доаг1а кхулларан ч1оаг1араш т1аберзабе нийсь доадараг1а из болаш х1ебахьа лаьрх1а шоаш хилар. Къаьстта уйла т1алхийтар Израиле из хьалловттаеш долча империалистически низаш агресси бахьаш долаш Гаргарча Малхбоалехье оттача кхерамча хьала.

(ТАСС).

ЭЛЕКТРИЧЕСТВА ЛЕЛА ФОРДАШ

Корреспондент [illegible] Агентства корреспондента [illegible] «Энергосеть проект» института директора Зубанов Константина дийцар укх гергтарча шерашка Советски Союза энергетика дог1айоллара хьакъехьа.

ИСЛАГ1ЧА пятилетка (1971 — 1975 шераш), СССР Лакхехьарча Совета ноябрьски сессе А. Н. Косыгина белгал ма даккхара, ебаллаш д1ахо дергда х1ана болх беш йола мехка европейски дакъ т1а б1арчча цаI йола энергетически системе. Сибереги1ен, Казахстана, Средни Азе энергосистемех д1атохара мукъа мехка б1арчча цаI йола энергетически система хьаяре.

Тахан йиз1ача боккъонаг1а [illegible] йолаш да, Сибереги, Советски Союза малхбоалехьа, хиагулаш ч1оаг1ьуьна латт эгара перспективаг1а йолча энергетически базез цаI. Мехка азиатски даькъе ч1оаг1а д1аьхий да. Цунна доаг1ача дакъа кхоач СССР довзара-энергетически ресурсаш 85 процент соьг1а. Х1аьта, цу шина хашто мехка пайда эцача еррига энергех 80 процент тахан Совета европейски дакъо д1аьлу. Цхьабакъда, рентабельно хургда, масала, Малхбузен Сибергер1ча йоакхача х1ор боаллача Итатски кхача моттигера к1ор уккхаза хьалт1аккхахьар. Цудухьа лаьрх1ад укхаза дукхаи йоккхий электростанцаш хьайъе а, цар энерги мехка Центран Къулбеленаш д1атела а. Дуней т1а эзар йоккхаг1йолча Братски, Красноярски, укх гергтарча шерашка уккхаза хьалъоттаргйолча кхычарчар — Усть-Илимски Саяно-Шушенски — гидроэлектростанцешна х1ьмаш цу комплексо Сибереги1а дакъулийт йоккха энергосистема.

Ч1оаг1а лоерх1аве я промышленни Урал а. Укхазара Калининградалега Мурманскера Кавказе кхачалла д1ахьрж СССР европейски дакъа т1ара В1ешаг1ъеха энергосистема. Цуна юкъе я б1аьн тепловой, итташ гидравлически, массехк атомни электростанцеш. Электрически зовей лакъа [illegible] 500 эзар [illegible] Волгоградера Донбасс йола массаза а чуйоала [illegible].

Массаьара тоха лоей къестта лоерх1аш бу х1аннаьра энергетика. Массаьара ток кхачаг1а а [illegible] эзар километрал гаьнаг1а йолхача передачанга. Духхьал из дар т1ех ч1оаг1а ше бола Экибастуз — Центр [illegible] хьаьдача хана доржанбейтар а. Цу чу г1оала ток г1оргъя цаI аьм миллион волт напряжени а йолаш. Из хургъя гуччахьа хьалбеха йиш йолаш болча тайпача к1ора йоккхий запасаш йолхаьра Къилбеда Казахстана тепловой электростанцей энерги.

1илманан техникин ларма нераг1даьллараш, бийтана болча, т1ех ч1оаг1а ше болаш йола ток эргайоахаргаш цу линеш т1аерзае дига бе инженераш. Духхьал из дар сония ноябрь бетта СССР Лакхехьарча Совета хьоалаг1ча сессе А. Н. Косыгина дийцар а: «Дуней практике дуккъанха хьаеш я 1,5 миллион вольт напряжени йолча массазарча тока линешт 1 миллион 150 эзари вольт напряжени йолча переменни тока линешта лаьрх1а комплексни лакхавольтни оборудовань».

Экибастуз — Центр лине т1ара энерги д1аухийтача [illegible] [illegible] серанъ ч1оаг1а техника хулга. Климатически шоносех цхьаьнне т1а ц1аьхаьнта энерги хилча а сонаргбах дово болх. Б1арча йисача полосаг1а а лаьтта к1ад г1оала а, бакъдар хьа1а, ах мара телаургъяь энерги. (1971 — 1975 шераш) СССР Лакхехьарча Совета [illegible]. Цхьабакъда, ах тайпара лини хьое этта хургдаь. Г1ишлошъеча линита трассе хьалхашка уеттаргда чоалхане климатически, топографически, геологически хьалаш. Цар с1а шлахкада бедаргба кийкхача доакъошта б1аьш хиштей, цу даькъе Волгаша т1аг1оала.

Мехка энергетически карта т1а еккха б1арг лаккхача б1арчча СССР йоккхан территорий т1а электростанцеш тийса яьаш да хилар. Уж дукха а европейски дакъа т1а, Сибереги1ен къаьсткъаьстача районашка, цхьайолча союзни республикашка. Цхьабакъда карта т1а да энергосистемашта юкъе г1оала шерра д1аюла даьрка тоьал дукха, «1лай цlаьдаш» а [illegible].

Иштта да тахан энергетически карта. Нагахьа сана цуй дар т1а мехка электроэнергех дешиех байсайнея пайда эцара графика уйла йича, цунах хула «кхувсалух» синусоида. Бакъонца из да энергетикашта ца дезар. Цо духа: станцеш цхьан боарамаг1а бац болх, х1ана ахача цхьан боарамаг1а [illegible] [illegible] европейски дакъа т1ара В1ашаг1техача энергосистема ягыйт мощностаи [illegible], энерги «[illegible]» сохьатешка эгара дукхаг1а [illegible] хьохьиш. Х1аьта а къаьстаен уменшашна хала хьалаш отт.

Х1аьта сезонаг1а электроэнерги пайда эцар я ха бе-бе — [illegible] дукхаг1а 1ай, х1аьта иштта гидроэлектростанцей мощностах сезонаг1а хушка а лу. Цу аналича х1ицаяна электростанцешка мощностий резерв из хилча ца доккха кхоачалу.

Цу халонашта х1иллараххьаеш — СССР Б1арчча цаI йола энергетически система хьаяр. Т1еххьа шоай продукци цхьанахе д1ачутела йолш хургъя еррига станцешта. Сохьатий поясашта юкъера хаьь герм[illegible] Б1арчча цаI йола система йола хулийтаргъя энерги эзараш километрашта д1аахийта. Цхьайкха эзари кхувса эзерене ма. Нагахьа самча хинна за из 1ош из хьала а, из поенг1ара, сагъад городашки промышленности энергена 1алашъяра. Электростанцешка резервни мощностеш [illegible], х1аьта из наьрг1а кулийнъергие уш кьахьасце. Мехкарча Б1арчча цаI йолча энергетически системана юкъе г1оргья еррига электростанцеш. Из 1алашъяте доккха декхар кхоачашде шин кхоачаргбаш энергетически [illegible] [illegible] [illegible] социалистически боахама [illegible].

Х1аьта из 1алашъяте хала — т1ом даьх да. Из хьа а чоалхане г1улд мехка территори йоккха хиларо, геофизически [illegible] бахача хьаха латтал бе-бе хиларо духхьалдаьнна дукха декхараш цхьан хаиио кхоачашйе дезаш хиларах а. Ше къаьстта латт энергетикана д1аахийтаре проблема а.

Дерригача дуней т1а х1анз г1ерт, масала, электроэнерги линешка г1оала энерги дукхаг1а д1аахийта? Г1ерт, сыьмой оборудоване мукъ а чаз а хасамбурларе из х1аддехандаь. Цу т1а а, кхьда, гаьнна д1аухийтар йолча тока напряжени ч1оаг1аг1а хи хул, из х1авыг1а йола хилар. Цо а хьа лоацаш алсамйоал: т1аеша энергия мел боламаг1ен техникаг1ен йола аппаратура, приборий балха юйда принцип. Т1ех ч1оаг1а напряжени йолча линешта йола трансформаторий тахана а эшаш пхьаза-м1аштиэрдина х1ацой лоакхаца, х1аьта д1ахо йодача хана кхьа дукхаг1а доаккхаргда ер боараш.

Цхьабакъда, мехка из хьаьнхахьа а оттаеча графикаг1а йоа бергга бахам 1алашбергбол йола Б1арчча цаI энергетически система, б1арчча цхьа «[illegible]» хи. Х1аьта цу тайпара система хьае а эргъа.

[illegible].

Тхогіа ЯЗДУ

Кердача шера — керда толамаш

Дуккхаlа йоле юртбоахама культураш пачхьалкхенга йоккхара петилетка хьалхарча шера плен тlехкхоечайяр Гудермеса районе болхаший къахьегамхоша, планагlа 10 эзар тонни социалистически декхарелlа 12700 тонни пачхьалкхенга алат дохка дезар районе болхаший къахьегамхоша 1971 шера. Хlаьта дикхар 13343 тонн хилар. Къаьстта болгалъякха [illegible] болх алат дохкара план 199 процент кхоочаегlъ «Гудермесский» совхоза коллективэ. Цуа дукха тlехьайтесийр алат доххара план 155 процент кхоечаенгъ «Кавказ», «40 лет Октября» колхоэаш.

Юкъера лаьрlзlечи районе боехиниче хlара гектара тlера чуйина алат 25.6 центнер хилар. Хlаьта къаьст-къаьста болхалаш хьанийнача агтара лакхагlа хьуакъам тхебьераш «Кавказ» колхоза ахархой ба. Гуракъ кув алат [illegible] лаьттан хlара гектара тlара 24 центнер алат чунйцар пар.

Хlаьта районе гlолла хlара гектар тlера юкъера лаьрзлена чуйина дуга 41 центнер хилар. Къаьстта дика къахьийгар «Гудермесский» совхоза дуга леладерана. Планагlа 300 тонн мара доцнача, кхоссе дуккагlа 946 тонн дуга [illegible] пачхьалкхенга.

Дика хьалхьийгар кlалахача шера районах хиш декхарешс. Планагlа 10922 гектара тlа хий дилла дезачи цар хий диллар 11964 гектаре тlа. Къаьстта дика чакхльахар уж балхаш «40 лет Октября», «Кавказ» колхозашка, «Гудермесский» совхозе. Цу болхаш дукха тlехкхоечайяр юртбоахама культурашта хий диллара хлан. Из гlулакх гетте тlоагlа lатиъар юртбоахама культурай хьувекъам лакхбера.

Дlалахача шера дика товелар доаттъара бааз. Доакъар lалашдера план 102 процент кхоечайяр районе. Лакха я цул дикал а. Хlаьта йол lалашъяра плен 104 процент кхоэчаш а [illegible] дайбен [illegible] 660 тонн [illegible]. Дуккагlона йол [illegible] а lа дlоттайяр. Цу гайхара lалаштена хьал дикка дукха дакхагlа а [illegible] [illegible]. Болгалдаккхи дакагlа 80 процент декхар lен кечлаль хьайбаш чуcoлладоче нотттаранна хьалlсина долга.

Ераргача районо тlехкхоечайяр пачхьалкхенга хьайбой продуктан йоккхара план а.

Цхьайолчу декхача гlулакхаш [illegible] районе [illegible] [illegible]. Из да гидуаргаш, шекара свекла, баьцалеараш чударен пачхьалкхенга йоккхарея план кхоечаш ца яр. Из гlулакх дийцар производственни совещанешка. Цу совещанешка гучдальккхар уж культураш кхеара эшшача тайпара йоккхо ца хилар, хlаьта кхоечамбоанарен дlадахара де деяраш болгалдальхар.

Укх шера хургболча хьунгъана беррига терхам тlабахийта къахьегаш ба хlанз районе кхаш лелараш. Совнерчул хьаагагlа [illegible] бена лаьтта ахара [illegible]. Дика [illegible] бlаьста кечча культурай фу. Къаьстта терхам тlебехийт районе болхамашка дуга фу lалашкара. Деррига а дlалуэча [illegible] дlахоечийна ба.

Къаьстта боккха толам баьккхар районе механизатораша. Юртбоахама техника тоахра план цхьолагlена чиваре кхоечашйер цар. Дийна дашта а йолаш тоаж болха арала кийча йолаш дlаоттайяр 84 трактор, 28 автомашен, 54 кут, 38 культиватор, иштта хийнола тlехьатосса техника кхеллтари. Цу деррига гlулакхаша eiашттlехьлоалийтаргда районе юртбоахама къахьегамхоита коммунистически XXIV съезде из решенеш кхоечаш а эш социалистически декхараш толлаза кхоечамда.

А. КОПАЕВ,
Гудермесский районе юртбоахама управлене корттера агроном.

Ханал хьалха бувлараш

Октябрьски бурувтехара болхий управлене коллективе чухар кхо ца дош тlаьхьа [illegible] [illegible] плен хана хьалха [illegible] [illegible] [illegible].

бурувдеттархана [illegible] бетта бурувтехарро кхоч. Цу шу дезадеча дааз 2150 метр йоагlа бурув тохаш йол.

[illegible]

Г. ХУЕЛИЯОВ.

ДИКАГІЧАРЕХ ЦАІ

Укх тlехьарча шерашка Карабулакски бурувтохара балхий управлене коллективаштa юкъе хьалха латтачарех а буровой начальник А. К. Егорова бурувдетта мастер В. Г. Картапова коарте лаьта коммунистически къахьегамаа сийлен цlи лелаш буровой коллектив. Массала а кхий сий хьалха лоаттадаш хьайоегlа ва. Дlалхача бархlагlача пятилеткагlа 12003 метр бурув техар цо планагlа тоха дезаш хиннаш 11011 метр мара йоацача. Бурувтохара сухал лакхъеча, бурувтохаро балхашка дlаделар доххача, производства культура лакхъеча, хьадоакха шахидаьтте соадоакхкхача хьиндо дикха лоаное ду бригада.

КПСС XXIV съезда решенеш кхоечанътара лкъе хьинача бурувдеттарий бригадашта юкъе хьалхара мотти лаьккхай цу бригада. Управлене еррига бригадаш хьайначча вттара дикагlа да цу бригада технико-экономически хьежамаш. Эттара хьалхарчарца кхоечашйяр цо дlададача шера плен а. № 80 йолча скважинана графикал 33 де хьалхабуэлаш бурув тохаш ба бригадера бурувдеттараш. Бурувтохара сухал лакгъяр бахьан дола цу скважинайна бурув тоха доладелча дуаз бригада пачхьалкхенна кходьай 383 эзар сом. Бурув тохача пайда эцаш йола балха за 83,5 процентага кхачийтай цо. Из хул планагlа даьрlачул дукха а лакхагlа. «Грознефть» объединена «дикагlйола бурув тоха бригада» яха сийлен цlи деккара къовсам лоаттабеш я из.

ИМПОРТНИ ОБОРУДОВАНИ ДИКА ІОМАЛЬЙ

№ 80 йолча скважинана Румынски буровой установкашца тох бригада бурув. Цул хьалха цу установкаца бурув тохар бригада № 74 йолча скважинана а. Цхьабакъда, цу хана бригадерча бурувдеттараштa новкъостал деш бар румынски вышкашъераш. Хlана шоаш бурув тохача № 80 йолча скважинана цхьаккха сага новкъостал ца эшаш шоаш бурув тох цар. Тlехдика вкзамен дlа а енна толамца хьалйир цар № 80 йола буровой, иштта толамца бурув тохаш а ба уж цига. Укхаза белгалдаккхa деза румынски установка lомаеш бригадерча бурувдеттараша [illegible] курсаш чакхъяьхка хилар. Цудухьа дика караерзаьлй цар из керда установка. Балхах дика кхийттача бурувдеттараша, дизелисташа, слесараша, лаборанткаша, къахьегама вахта толамца дlа а хьош бисвача низаца болх байт кердача буровой установкага. Из установка карарерзача хьинаре дахъа даьлар рационализатораша а. Январь бетта мел тlоагlа шелал даьтта яле а, вlалла лохдалийтадац бригада шо доаха толамаш. Цун керттера бахьан да lаш сомалакъ болх бара цар хаинахьа а, дика а кийчо яь хилар.

ТЕХНОЛОГИ НИЙСА ЛЕЛАЯРГА ХЬЕЖИНА ДА ТОЛАМАШ А

Цу № 80 йолча скважинана [illegible] проекталlа тоха дезар 6 эзар метр кlоарга бурув. Юрски тlоанаша мехкдаьттен гази йоаллий хьежаш ба бригадера бурувдеттараш. Сохь, 23 апреле йоллеенай из бригада цу скважинана бурув тохе. 1861 метр бурув кlоаргдаллаца 377 миллиметрови обсадни технически колонна lочу а хьийта турбинни способах бурувтехар бригада. Цу кlоаргалга кхаччалца бригада пайда кийцар кхаь шарошечни остех, турбобурех, утяжелении бурувдеттача турбаех, 140 миллиметрови бурувтохара йоача турбаех. Иштта бурув тохачо хана хlара йоаттача тlалатта низ 6 — 10 тонн я. Секундагlа 27—44 литрагlа промывочни хоачал йоаш. Яьбетта маркхайн обработка а утяжеленни реагентаца, маркхал тоабара цох еттхромпик.

Скважинана тохаш дола бурув 66 метр кlоаргделча бурувна дукхал нийсьелар грифоны. Кхо тонн цемент чу а яхийта дlаяьхар уж. Скважинана бурув тохача хана массехаза чаккдальхар электрометрически балхаш. Цига тохаш дола бурув 1861 метр кlоаргденначул тlехьагlа скважинана бурув тоха доладир 339, 490 миллиметр долча кхаьшарошечни остаца. Цул тlехьагlа lочу а хьийта цементаж йир 377 миллиметрови обсадни технически колоннаъ, [illegible] [illegible] тlоагlйир [illegible] перевентараша. Цул тlехьагlа перевентарашта а колоннана а 85 атмосфер низ тlа а лоаттабеш опрессовка йир.

Иштта бурувтохаш скважинана тоха бурув 2408 метр кlоаргденначул тlехьагlа кхы а электрометрически балхаш чакхдаьхар. Цу методагlа 3197 метр бурув кlоаргдаллалца йолча хана бурув техар бригадас. Цу кlоаргалдаллалца къачача сиха чубаа белабелар маркхал. Маркхал чубаргбоаца гlулакх кlаьнттlехьдаьккхачул тlехьагlа скважина цхьа лаьрзlар бурувдеттараша. Кхаь шарошечни остаца шерйир скважина ствол. Из болх чакхбеккхача хана массехка обработка йир цар комбинированни химически реагенташца. Бурув тохача эша маркхал тоабара каст-каста цох еттар хромпикаш. Скважинана тохаш дола бурув 3160 метр кlоаргденначул тlехьагlа 273 миллиметрови обсадни колонна скважине lочуяхийтар бригадас. Иштта бригадас къахьегар бахьан долаш тlа-тlа кlоаргъеш хьер скважинана тохаш дола бурув.

КЕРДАЧО ГlO ДУ БАККХА ТОА

Бригадос ца хаддаш производства хьевакуъ техникани технологи. Кхоал шаьхлдара шеррагера кердага кlоаргагlа хул скважинашта тохаш дола бурув. Цунна хувзаденна чоалханегlа хул скважинашта бурув тохара конструкция а. Къаьстта тlоагlа чоалхахул скважинашта обсадни технически колоннаш гетара кlоаргача lочуххийтаи деш дола балхаш а. Карабулакски бурув тохара управлене дукхаллехьа № 80 йолча скважине 1861 метр бурув тохачул тlехьагlа [illegible] [illegible] lочуяхийтаи 377 миллиметрови технически колонна. Царех цхьа секци lочуяхийтар бурильни инструмента новкъосталца, цул тlехьагlа цементно - бетонитовк смесаца цементаж а йир. Шоллагlча секцена цементаш яра эттара хьалха цу скважине пайда ийцар утяжеленни цементах. 273 миллиметрови технически колонна lочуйохийтача хана а тlоагlа пакъалаьяр производствана юкъедихьа кердалар. Цу лакхе йийцача методах цементаж йир цун секцешта а. Уж сайна кердалараш кхин дукха а производствана [illegible] № 80 йолча скважина бурув тохача хана.

ПРОФИЛАКТИКАС АВАРИЕ ХИЛИЙТАЦ

Бурувтохача аварех ца хилийтара йолча профилактикана чlоагlа теркам тlабахийтаб бурувдеттараша. Скважиной пешкийта бурильни инструмент, [illegible] маркхал хьатlа ца латийтица, [illegible] бета маркхалал дегт мехкдаьтта, графит. Бурильни турбашта опрессовка ю. Деффектоскопаца хьеж бурувтохача массайолча оборудованега. Масала, дукха йоацаш иштта деффектоскопаца хьежачул тlехьагlа бурув тохача пайда эцаш йола штропаш хийла хилар гучадьлар. Уж дlа а яьха царна йетта сиха кердадоаккх оттаьр бахьан долаш аварена ца хуниш йоаца.

А. ВАНАЕВ.

Грозненски химически комбинате № 17—18 йолча цехе дикагlйолча сменах лоархlаш я «Азотa». Цу смена аппаратчикаша ден нийса дика тlехкхоачаш а деш бараш хеча ложенаш технически режим. Белгалбахьана дика къахьегаш ба аппаратчикаш: ин. Шияхов, Королев, Липей, Сметенина Петрова, кхыбараш.

СУРТА ТlА: (аьрдехьара аттехьа) аппаратчикаш М. Шияхов, Г. Королев, В Липей, Д. Сметенина, Л. Петрова, смена начальник А. Гушлов.

С. ХУГАЕВА сурт.

ХОЗАГІА ХУРГЬЯ ТХА ГОРОД

Укх пятилетки яхь а догlайоагlаргья город Назрань. Из тоаш дlадоахийтаргда 10 миллион 460 эзар сом ахча. 40 эзар квадратни метр мах баха кlаьнош, 2480 моттиг йола школаш, кхыдола гlирсаш урагlа гlоргда цу кешта тха город.

Дlадахача шера предприятеш, организацеш, учрежденеш чухургйоаш 11 объект йир Назране. Укх шера царех lоlа а хьаргья, хlаьта хьайбена а сургь кхы а 24. Царех я кхи бола оргача города хаьрхlа котельни, кор-де универмаг, дербах-бсадаш корпус (Паракхо), кхыдераш. Вешта аьлча, укх шера гlишлош хьаьлча хlадохийтаргда 3 милл. 486 эзар сом. Болх бе йоаллургйя организаца шера 26 млн. кирпичаш арахецаргйола «Ше октябрь» яха завод, асфальто-бетонни завод, промкомбината филиалаш, кхьа хьаьттаи кхоачаш бетта Ша.

Ала деза, КПСС XXIV съезда решенешка хьежна кхьа хьалттам кхоачашдара тха районе къаьстта теркам тlабехийтаргда. 67 эзар гаргга сог кхоачаш [illegible] а. Царех кlаране [illegible] а 48 кепигах кхоачашйир дlахоача пятилетка тlехьарча шера. Хlаьта ер пятилетка чакхйоалаш 13 совал 48 коагтара кхоачашлаьргда уж. Из йоаллургагло а кхьа цlаара. Хьалхьйолча гlишлоша [illegible] моттиг кlадаьлита дога ха тlебелаяой объектаеш.

Тlехь-тlахьа [illegible] деагlа тха районе [illegible]. Цу гlулакха [illegible] [illegible] тоаре доаца цlонана, [illegible] йола гlишлош.

Цу даьгье дукха кхоачамбоаларэш да тха районе. Хlанзалца укхаза хьа мел яь гlишлош [illegible] [illegible] хьайтекс заь. Архитектура отдел а яцар районе. Вешта, цо укхаза йийлача деиз цу хьагье организацеш хулаш йоагlа Назране. Тхога гlолла мара чакхъйоац гlишлой проектеш.

Масала, хlанз хьалхьеш литте района правлении чухургйола здаш къамлах [illegible], йолгийт йолаш хургда чура а тlера а. Цагlоргдаш дукха хlана лаш, баьлда цуе водотехнически хозагра дилача [illegible] гlуламх да из. Иштта хий тайпара ерга, белгала хургйолаш а укх шера сентябре бералша чугlоргдола Назранера 964 моттиг йола школа, кхийола гlишлош.

Хlаьта а дукхьал кlаноеш, объекташ [illegible] архитектурни искусствана кхаьла яр хьиа хила кхоачаш хилан эстетика дехар. Хоал оа дукха тlаннаш да. Коа-карта яхо а хила оа архитектура. Цу гlулакха уйла ю саха. Сиверан, памятникаш хургйола моттигаш белгальяй. Царех цаl я цlи хоача революционера Ахриев Гlапуре хетаж. Ленинградерча мастераша хьадола из памятник. Цун цlи лелаеча электроинструментах еча завода хоз lодоltаргда из. Хоза кийчъергйолаш а. Хlарахкахьара lебоагlача мехьла эbара Назрани [illegible] [illegible].

Укх йолаш [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible]

Тхога архитектораш [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ... Дика уйлаш я уж. Сага хоза бероагlа сахия ца города, керта тlоа, дика, кхий тайпара, кхыгара [illegible].

Иштта ха ала ца йола товлуш, шегхам, ца бакъ хlала Назране.

И. НАЛЬГИЕВ,
Назрана района архитектор.

Энергетиковш кхоачашдир шоай декхар

[illegible] пятилетка [illegible] цу дика хlадаьнаш Грозненски объединении ТЭЦ-а хьаьалагlона кlаьлагlона электростанцей коллективаш. Январь бетта [illegible] оттарах хувзадетта тlоагlа чаххие хьалаш хилна дола а Къаьбеода - Каспио оттаре [illegible] электроэнерги [illegible] [illegible] бетта план кхоечашйир № 3 йолча электростанцо коллектив. Планагlа лаьрхlочул оагlа [illegible] [illegible] 1 миллион 700 эзар киловатт - сахьат электроэнерги, 22 эзар гигакалорий йlоаша.

[illegible] дика [illegible] бертайна къахьегаш ба цига турбиннаш, котельнаш, электрически цехашкара. Январь бетта [illegible] [illegible] [illegible] энергетически оборудованешка [illegible] [illegible] йир. Из бахьан долаш [illegible] бала тlа. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] кlадалта [illegible] [illegible] хlара энергетика.

[illegible] [illegible] январь бетта Сорхан Артур, Сипчев Анатолий корте латтача сменай энергетикаша. Цхьаьхана шоай сменаш лоархlаш тlехкхоечалъя къахьийгар турбинна тlехьа белхархойла машинистов Карова, Владимира, Солсаева Вераc, слесараша ин. Байсунгуров, Мансева, кхычар.

К. СУРИШКАЕВ,
«Грозэнерго» оператор.

МЕХКАЬТТАХОЙ ГІУЛАКХАШ

«Старогрознефть» мехкдаьтте гаьв йоахача управлене мехкдаьттахоа дика дlадахар пятилетка шоалагlа шу. Мехкдаьттатахар [illegible] [illegible] январь бетта йолл дика тlехкхоачашдир управлене коллективо. Планал совгlа дахьар 3129 тонн мехкдаьтта, 639 эзар кубически метр газа. Январь бетта дийнахь бухе кхоаллаба хоана мехкдаьтта нийса [illegible]. [illegible] [illegible] бетта хьаэла тlакаюча 1,3 процент мехкдаьтта. [illegible] [illegible] тонн дукхагlа. [illegible] [illegible] [illegible] укх шера Г. Шамилева М. Крупнискийн корте латтача районаш деьнаъ [illegible] службай [illegible] [illegible].

А. ФОМЕНКО,
[illegible] управлене [illegible].

КХОМБАРА НАЬКЪАШ ДУКХА ДА

Укх тlехьарча хана чlоагlа къовсам лоаттабе «Грознефтехимзаводаш» объединена кхоалгlахе мехкдаьттахо болашкаль болхах дlа коара. Мехкдаьтта продукташ къахьа магазинаш кхоера. Дукхьал даладелла шера «Грознефтехимзаводаш» «Грознефть» объединенега [illegible] Грозненски управлене, Малгобека. Кавказа хьекхара [illegible] отделена партийни [illegible] организацешта [illegible]. [illegible] 53 эзар тонн мехкдаьтта продукци [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible]

[illegible] тонн мехкдаьтта продукци хийцар. Царна мехкагlа 240 кхомбара тlехьа производствена ца товара контролх дебла толашаа. [illegible] 1600 тонн мехкдаьтта продукци.

«Грознефтехимзаводаш» объединене предприятешта кхоа [illegible] латтачуьйна а Грозненски химически комбината коллектив. Кхомбара тlехьа дала балхашта а тlехьара хьаьла ха. Дукхъал кхьа шера мехкдаьтта 240 тонн эттаха. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] реконструкция цу бокаш дола соаьх кхоалр эзар тонн продукци.

Хоза [illegible] дукха бораа, мехкдаьтта продукташ йоа технологически процессеш [illegible] [illegible] [illegible]. Укх продукцеш гlоагlа йоаттйар хlара шера «Грознефтехимзаводаш» объединенега [illegible] [illegible] [illegible]. Москва 1966 шера цхьа тонн мехкдаьтта [illegible] технически газ 17,3 кубически метр дар, хlаьта соаьх из [illegible] 8,1 кубически метр мара, [illegible] [illegible].

[illegible]

Иштта производствено - технологически контора, Новогрозненски мехкдаьтта чакхдоакха заводе реконструкцеш [illegible] [illegible] [illegible]. Цу соагlа дукха болх хилча [illegible] [illegible]. 1965 шера [illegible] [illegible] [illegible] 83,5 процент [illegible].

Хьалхьо йола мехкдаьтта продуктаи хlаьаргаш дукха болх бац В. М. Ленина цlерагlа Грозненски мехкдаьтта чакхдоакха заводе а. Соаьх цу гlулакха гlоаргаш йоа мероприяти чакхдаьхар бага. Из бахьан долаш 9175 тонн мехкдаьтта продуктан хьиз [illegible]. Иштта дукха гlулакхаш хьа кхомбара тlалемаш Новогрозненски мехкдаьтта чакхдоакхача заводе а. Цар дукхьал хьаьи шера кхоайр 5980 тонн мехкдаьтта продукци. Хlаьта А. Шеринова цlерагlа Грозненски [illegible]

[illegible]

[illegible] кlадахача шера хьа а цо производствени [illegible] мехкдаьтта продукташ болаш кхоера

Из иштта даа а хlаьа а тlехьа йоалла мехкдаьтта продукташ яха йоа. Из хьийтара сарнагlбоала бакашна мехкдаьтта чакхдоакха.

Д. ЖИЗНЯКОВ,
Н. БАШИРОВ.

300 ТОНН ДУКХАГIA

[illegible] «Старогрознефть» НГДУ [illegible] [illegible] технологически [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Шамилев Гlапур Бетмурзаев [illegible] [illegible] [illegible]. Январь бетта [illegible] [illegible] 300 тонн мехкдаьтта. Декабрь бетта дийнахьа бухе [illegible] кхочачул 80 тонн дукхагlа [illegible] [illegible].

Кхыдола къахьегара болгалъйина дика мехкдаьтта доахош [illegible] [illegible] [illegible] Сощраш Михаил, Сапхо Сергей, кхьабараш корте латта бригадаш.

И. ЛЕВЕЕВ.

ШУ ДАЬННАЧУЛ ТІЕХЬАГІА

1971 шера январь бетта Хаянкорте № 46 йолча скважинана сиха ремонт а оаш гlулакх еттар. Цунна капитальни ремонт а хьожайяр скважинашта лаьттан кlалахе капитальни ремонт еча цаха Къахьегама Цlеча Байрахха орден лелаю И. П. Ярошенко корте латта буровой бригада. Капитальни ремонт а эь хье ха доаlеш цу скважинера соха хинна мехкдаьтта кхадолаъльийтар цо. Дукха балхаш ца хеза бригада [illegible] хьенна скважинана капитальни ремонт ец. Цар дlоттайир 41 эзар даьхи буровой [illegible], дика воагlоналар буровой оборудование, цементах лара оалар. Цул тlехьагlа тоха лаьрхlар цар тlерча мела тlоагlа. Цхьабакъда, мехкдаьтта хьаддахар. Кlаш еттаж лаьухар мехкдаьттана моттиг хьиб, баьлда, мехкдаьтте кlала токарелярах дег тайпа бер скважинаша вараелгаш. Шоалагlа кумулятивни перфораци йоие а скважинера хьалоладайтлэр мехкдаьтта. Цул тlехьагlа солани кислотаца обработка йир шинзжинана. Кхо миллиметр дулача штуцере тlолла дийнахьа йоие 40 тонн мехкдаьтта а душ болх бе йоалейр скважина.

Цига хьинара къахьийгар бурувдеттараша П. Решкова, В. Кабисенка. Уж ба Къахьегама Цlеча Байрахха орден лелераш. Иштта дика къахьийгар бурувдеттарша П. Степанова, П. Севушева, мастера И. П. Ярошенкос.

Скважинашта лаьттан кlалхе капитальни ремонт еча цаха коллективо иштта новкъостал ду мехкдаьттахоша хьадоакхе «lазар кхы мочуз» дукхагlа хьийтара. Дукхьал кlадахача шера цар ка капитальни ремонт хьй 44 скважинана. Царна хувдагlъарац тlехкхоачачер скважинашт а я. Хlаьта цу шера деха коллективо чакхдьахкар 120 геолого - технически мероприяти. Цо тоаро кхийтар кходоакха мехкдаьтта. біаь эзар тонн дукхагlа хилийта.

Уж толамаш кхы тlа а соадохаш къахьегаш ба цеха боллхой пятилетка шоалагlча шера а. Дика тlехкхоачашъейл цар дlабахача январь бетта плен а.

А. ТИШЕНКО.

КОММУНИСТИЙ НАКАЗАШ КХОАЧАШДУ

Партийни организацеша бечу организационни балха кхъе лоархIаме меттиг лоац коммунистийн собраненийн, конференцийн тIехь критически замечанеш, предложенеш кхоачашъяра лоаттабечу тIахьожамо. Укх тIеххьарча хана шера горкома, иххьанцарча партийни организацеша а дукхагIа таркалде яьккхиа ма гIулакх. Цуьнца укх декоп на цу дешна хеталь КПСС горкома пленуме а хилар.

Цхьа шу соъгIа хьа кхийна городской партийни организацеш йиъагIа конференц хиннача хана дена. Цига коммунисташа гучадаьхар горкомо а, иххьанцарча партийни организацеша а шоай балха тIа кхийсадийтта гIалаташ, уж дIадахаре нахъхьаш белгалдаьхар.

Города партийни отчетно-хоржамий собранеш хиннача тIахьагIа дикка тоабеннаб организаторски политически болх, предприятешта бахамашта кулгалдара боарам лаккхбаьб, цо торо хиннийтай пятилетка хьалхарча шера планаш социалистически декхарам кхоачашдоаца дике толамаш даха.

Промышленни продукцеш реализаци яра шера плана 150 процент кхоачашъяьй районо. Планал тIехъ ехха продукци 430 эзар сома махьа хилар. Дика хьекхамаш даьхад консервни завода, № 3 йолча машинаньиъа станце, медицински инструментий завода коллективаша.

Городской партийни конференце делегаташа белгалдаьха кхоачамбоацараш дIадахара дукха къахьийгад соакх машинаньиъахой узела коммунисташа.

Шера задани 102,8 процент кхоачашъяьй цар, яьрхIачуча соъгIа 300 эзар сом пайда баьб. Хьалха дIатта методагIа составаш дIа-ихха кхуллар бахьан долаш нормад соъгIа 3 миллион тонн мухь вешача дIаххачийтаб.

Конференце лъча отчетни доклада тIа а, къамаьлаш даьча коммунисташа а цхьайолча колхозийн совхозийн коллективашта критика яьр. Ала дезa цар кулгалхоша из кийса кхеталь хилнилга, из бахьду цар къахьегама гIуллакхаша а.

ХIана колхозийн совхозийн партийни организацеша Iилма-технически прогресс сихъяра, кхайн хьайбайн продуктивность лаккхъяра, продукцега дIадоьдар хIеаитдара дешаш даим шоай бIарг хIал лоаттаду.

ЙоагIаш лъча критика повкъостад дир, масала, «Степной» совхоза коллектива. Хьалха укхаза во пайда хиар хилтах, производства ревераш хьагучаяхапар, иш тIайахийтта болх бaйтацар техникага. наха юкъе лоргIа организаторски массово-политически болх бацар. Цу боахама кулгалде къона специалист Гехаев Хьоры хьожавир. ХIана гIулакх дикка оргадьякъ цига. Цига къахьийтар боахаме вIашагIъеннача комплексни механизированни звеньяш. Царна юкъе шорра йоаржаьяр социалистически яхь. Цу дерригаш йиш хилийтар шкъера лаьрхIача хIара гектара тIара 42 центнер кута чуда а ипане соъгIа ю культура нахчахьаиххента йохка а.

ИньлагIча городской партийни конференце хьайбай боахаме кхина дукха кхоачамбоацараш белгалдаьхар. Цар а шоай болх тоабаьб. Хьайбай продукци йохкара заданеш кхоачашъяьй районо. ХIаьта района хьалха даттача боахамаша дакха толамаш белгтала да. Цуьнца, «Октябре 40 шу» яхача колхозе дукх йоххара шера задани 176 процент кхоачашъяьй, кхоакъгIа йохка оаа шура екхай начахьакхента. Царал дукха тIехъайнсаяц «Кавказ», «Дружба» [illegible] коллективаш а.

Шекъаитта критика яьр конференце къадогIа организацешто – партийни балха дешнаца кулгалдешкадача кхоачамбоацараша. Отчетни доклада тIа дукъар РИТС-В, бушана уела, кирпични завода партийни организацешка хан-ханахьа собранеш чакхъьехад, яхаш. ХIана хIара бетта партийни собранеш ю цу коллективашка, шоаш тIайхо решенеш хIара коммуниста дIайоаийт, уж кхоачашъяра долха хIана ду. Ярославски городской партийни организаце собранеш кийтъеpала уж чакхъьхарахи йола КПСС ЦК решенеш КПСС XXIV съезда материалаши ловдо луш цар шоай балха.

ХIаьнга дукъанар конференце Советий болх тоабе боаш хилараx а. Цуга белгалдаьха кхоачамбоацараш дIадахара чIоагIа теркам тIабахийтаб къахьегамхой депутатий городской Совета исполкомои юртий Советашен. ДукхагIа теркам тIаллийта ялнаа уж городи юрташи хоьъараш тоадара, хIоаргагIа тоаш колхозийн, совхозийн балха гIулакхаш. Во кхоачашдац шоай декхараш Нитхой-Юртовски, Джалкински юрта Советаша.

Идеологически болх тоабара до дезараш а дийцар конференце. ХIанз района къахьегамхойта юкъе атеистически пропаганда яра цхьайола опыт Iоаль. ДукхагIа еш лекцеш, цар идейни боарам лаккхбеннаб.

Политически дешара тайп-тайпарча формашка — кружокашка, семинарашка, школашка—хIанз дешаш 25 эзар сaг ва районе. Болх беш я 21 социалистически бахам лелабара ленински школеи 15 коммунистически къахьегама школеи. Вешха болх бу районе КПСС XXIV съезда решенешта пропаганда яра.

Коммунисташа яь критика, цар тайпа предложенеш кхоачашъелга кийтта латт хушцаш цIенхаитта къамаьл хилар пленуме. Партийни болхахой организацешка хIанз а тоагIа теркам тIа ца тухийта дешаш юха а айдаь дийцар цига.

Медицински инструментий завода кулгалхошта критика йир. Лоадамболаш хIана даьдаш цар болхлой къахьегамо хьалаш тоадара. «Социалистически яхь вIашвIехьйоаккхилга хIана тоадарах» болча КПСС ЦК сецаме шa яхара керда формаши методаши юкъе а кхуьраш шерра социалистически яхь йоаржаергIаш гIулакх вIашдIехьдаьккхадац.

Горбыткомбината продукцешна реализаци яра план кхоачашъяьй. 1970 шерачул соъгIа къахьийгад кирпични завода, СМУ-11 коллективаша. Пленумо царна хьалхашка декхар оттадир 1972 шера задан'еш социалистически декхараш кхоачашдара дерригa хоада, аьнна. Цхьайолча колхозаши совхозаши лаьгIдалийтад хьайбай продукци яккхара гIулакх. Царех я «Дружба», «Гудермесский» яха совхозаш. Вокъо йоадаш хIоаргагIа дIае баьннаб района боахамашка хьалхIаш, тха района хьалашка цо дика хьувкъаш кушшоа.

Конференце белгах ма даьккхара хIанз а тIехьа боагIача тайнара теркам тIаахийтац районе баьцадвараши гидуаргаши кхеяра. Их бахьан долаш уж культураш йохкара заданеш соакх кхоачам ца ет йисар район.

КПСС ЦК ноябрьски Пленумеи СССР Лаккхьарча Совета кхоалагIча сессеи решенешца къахьегамхои политически хьинар чIоагIа айдаь болаш хIадоладаьь района къахьегамхоша кхоалагIча пятилетка шоллагIа шу. Шеко яц лакха белгалдаьха кхоачамбоацараш дIа а доахаш 1972 шера тIайийца декхараш кхоачашдара цар шоай ницкъ берг ца хилараx.

З. ИСАЕВ,
КПСС Гудермесера горкома секретарь.

КАДРАЙ ЙОАКХО Е ЕЗА

Производства моллагIча участке боаккха толам баьллой кадрех тийша ба. Цудуьна юрта боахама квалифицированни болхлой кадраш кийчъяра къьастта теркам тIебахийта беза. Укх шера болхлой кадраш кийчъяра план дерригача боахамашка дIакхачийтай района юртбоахама управлене. Цхьабакъьа дIадолча боахамий кулгалхоша лоьвча тайнара йоакхо ца цу гIулакха. Из бахьан долаш бIъ бетта йолча механизаторий курсашка дешаш мелагIа 80 саг хила езачу вурийтта мара вац. «Загорский», кхоалагIча шурий, «Грозненски шурий» совхозашкара, Ленина цIерагIча колхозера маI вашкага дешаш, хIаьта мехкеобучо планагIа 104 саг хила езачу 15 мара вац.

Дика вIаштIехьбаьккхаб шера механизаторий кадраш кийчъяра болх «Советская Россия» колхозе. Механизаторий школе тракторашлелае Iомалуш 95 саг ва шига, царах кхойтта кхалсаг я.

ДикагIа вIаштIехьбаьккхаб районе агрохимдешара болх. ПлангIа 275 хила езача 296 саг ва цу школашка дешаш. Къьастта дика болх бу Ленина цIерагIча мелиоврта агрохимдешара школе. Цуй кулгалхо ва колхозе мертдера агроном В. Кушнарев. Хенакхьа графикагIа чакхйоах цар занятеш. Ханнахьа хьоух занятешка дешаш бараш. Цу школе дешаш багIараш ба колхоза механизатораш, бьалдвараш, совий бешенеш лелавараш, пайлвалашкаш— дерригa а тIаьхьа 677 саг.

ХIара шера керача техникаца Iалашбу паччахьалкхено юртбоахам. ШерагIара шерага чоалхамерIа хул техника а. Цудуьна лакхье оаа механизаторий гоьзал а, кхаь оаа шерна кадраш а. Кастнаста нийслу механизаторий ца тоьаш техника болх а ца беш латтан меттигаш. Цудуьна [illegible] болх бера дикагIа йола агротехнически хинеш тулийтар мерцигаш хул.

Юртбоахама техникага [illegible] агIондагIа бола байтара районе тоьаш вац 828 механизатор. ХIаьта миччара боалабертба уж? Къьастта дукха эш уж Грозненски шурий, кхоалагIча шурий, «Загорский», «Ачхоевский» совхозашкеи I Май цIерагIча колхозеи.

Юртбоахама техника [illegible] пайда эцара шеко я йоацаш тера хургъяр кхоалагIча пятилетка шоллагIча шера района юртбоахама [illegible] бетта декхараш толамца кхоачашде.

И. БОЙКО,
Грозненски района юртбоахама управлене мертдера агроном.

КУБА. Алмендар — Гаванна [illegible] гIоргхаьа районо, [illegible] [illegible]. [illegible] Образцовашкхоа гIорс ба дийна [illegible] Алмендарой гIорс.

СУРТА ТIА: Алмендарой гIорс.
Е. АЛЕКСЕЕВА сур.
ТАСС фотохроника.

Дика чакхбаьккхаб хьалхара бутт

«Сунжанефть» НГДУ механизаторий-дьтталоша диначчa толамашца чакхбаьккхар дIабахa январь бутт. Мехндаьтта дакхара бетта плани кхоачаш а ва, цар даьккхар 118 эзар тонн «Iаьржа даьтта». Планал соъгIа даьккхар 70 эзар кубически метр газ. Январь бетта заданеш соъгIа реализаци яь продукци 3 эзар сома махьа я. Белгалъьнна дика къахьегаш я Хаполов Иван Иванович мертa латтачa цхьоалагIча районни инженерно - технологически служба коллектив.

С. БЫКАДОРОВ,
тха штате воаца корр.

●

Йоца пятилетке плани хама хьалха кхоачашъяра А. Шарипова цIерагIча механизаций чайдоахача завода коллективо дIайолаь инициатива хьаллацача «Терек» фирма коллективо ерригa цуй торенаш серпагIъьяай укх шера плани тIайийца социалистически декхараш хана хьалха кхоачашдара. Цудукхой товарни продукци арахецари продукцена реализаци яра январь бетта план 101 процент кхоачашъяьй фирма белхлоша. Планал соъгIа арахийца мебель, халича эша къадина товараш 7 эзар сома махьа да. Хьинара къахьегарца белгалдаьнна а С. Н. Березкин, А. И. Ибрагимов, Н. И. Чуйно мертa латтача пехий филиалий коллективаш.

Б. ДОТМАРЗИЕВ.

●

«Малгобекнефть» НГДУ механизаторий-дьтталоша январь бетта дIаийна тIехкхоачаш а ва планал соъгIа 4800 тонн мехндаьтта даьккхад. Газ даккхара заданеш а тIехкхоачашъяьй.

Мертта къахьегача хьалха йоагI А. И. Цатурова кулгалду цхьоалагIча районни инженерно-технологически служба коллектив.

З. ДОШУХАНОВА.

●

ДIадахача шера лакха толамаш ба даьннчa къахьег укх шера «Грознефть» НГДУ нефтепромыслов. Январь бетта планал соъгIа ва даьккхад эзар тонн «Iаьржа даьтта». Газ даккхара январь бетта задани 104,8 процент кхоачашъяьй, планал соъгIа даьккхай 3 миллион кубически метр газ. Хьинара къахьег В. Т. Милоронов Е. М. Данилова мертa латтача районни инженерно - технологически служба коллективаша.

Е. ИВАКИНА,
«Грознефть» НГДУ плановi отдела начальник.

ТАЙГЕРА ЭЛЕКТРИЧЕСКИ ТОАТОЛАШ

ХАБАРОВСК. (ТАСС корр. И. Перемышинский). Кердача шера хьагара [illegible] электропередачай линий [illegible] йолаенний Хабаровски крае. Металлически бIоагIаш, гIа боахаш хьувкашта дол [illegible] [illegible] тIолла тох [illegible] Печчахьалкхен энергосистемагара «Уигунский» яхача йоакхача кхрагурен совхоза.

ДIа-юха дола [illegible] [illegible] Дальни Востока кхоалаке электрификаци еш. Укх пятилетке Амурски областе, Хабаровски Приморски краешка, Сахалиней Камчаткей цар хьалгьре электропередачай линеш. Уж дагIанагIа дикка тIаьа [illegible] дукхагIа а боржaба [illegible] [illegible]. Хьайбий [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] фабрикашка, совхозашка, [illegible] [illegible] эзар гергга электродвигатель оттабергъа. [illegible] доахарий, [illegible] лахарий, эзу [illegible], саьре [illegible] юртешка [illegible] а 300 эзар Ильича лампанаш.

КХАЙКАРАЛ ХЬАЛЛАЬЦАД

ДIадахача шера хIара гектара тIера юкъере лаьрхIача оаьаь кхьайтта центнер кIал 28,7 центнер мукх чубера тха бригада къахьегамхоша. Цхьабакъьа кул лакхагIа хьувкъаш чубехьаш царах а хиннад хьалха. Цудукъа дIадаха шу лакха хьувкъаш ца бенача шерашка дIалерхIа йиц яц.

ДIадахача шерара хьувкъаш башха лакха ца хиера бальенхаоттама хьалаш дика ца хилар да. Дукха халонаш уттайар бригада [illegible] Iалашо. Цхьабакъа, беррига бола Iалашо а бен. Дукха кхоачамбоацараш кийсдалийтар оаха тхоай бехкагIа а. Цхьайолча хана толлхайоре агротехника, тIехьайоахар кий дилаpa дикагIа йола хана.

Лаьтта лелаpа культура лакхъяра тIахьехаш тха районе «Победа» колхоза къахьегамхоше даь кхайкарал хьал а лаьпа укх шера лакха хьувкъаш чубе дерхIаш бе тха бригадо кхаш лелаpа. ХIанзе кIабоахабьаб оаха цу гIулакхе хьовсаш.

Йоаш дулатIехьаьча шерашка тIе оттагIа тулаш лоагIа лакха хьувкъаш кхьобе. Цуй бахьан да лаьтта лелаpа культура лакхъяр. Дукха да хIана моттигерча Iалама хьалашка кхьажжа лакха хьувкъаш лу юртбоахама культурай сорташ, юртбоахама техника ютача бахьакхаб энергичу къахьегам. Дукха бе юртбоахама культураш кхеяpа йоакха говза, опыт йола квалифицированни къахьегамхой, агрономаш. ХIаьта тха бригадера къахьегамхоша а хоа юртбоахама культураш дика хьувкъъяра фу де дезар. Керттера дар фуд? Болхлоча хьашна, тешаме къахьегар. Дукха лаьттеш хиар, юртбоахама культураш дуккагIа хIаер Iап хIаит кертердар, кертгерар уж бахьан хиннал дикка а йолаш кхоачаде, дIайоаш вIашаш хьуй хьайр.

Механизаторашка дача дерригача балхашта малалаш тIахьожам лоаттабе гIерт бригадир. Хала да из, цхьайолча хана йиш а хилац. ХIаьта кхоаша ду дерригa балхаш агротехнически дикагIа йолча хана а дикка лакха болаш а кхоачаш да цар чIоагIа Iатта хьувкъьама. Цудукъа дукхагIча даькъе къьастта тIахьожам лоаттабу механизаторашка шоаш бу болх ма могга дикагIа бaйта гIертаж. Из ха а хоаш болх дикагIа бе гIертаж бе бригада механизатораш а. Нагахьа санна тракториста ше оаха лаьтта боаргIа хIоарга ца бахьага гучаяьлча, трактор сопа а йиш юха байт из болх.

Дог гIоадоиннаш да бригада хIара болхлоча коллектива хIанз шийна дар санна лорадеш хилар. боал шийна бен санна дика бар. Тоамаш а кхоачамбоацараш а оаьдие дакъаш бригада енжгача коллектива да тха. Нагахьа санна [illegible] гIалат даьлча из тоадаь ерригa коллектив оарпагIйола. Цхьа мисал доаладергда аз. Цкъе во тоайир МТЗ-50 маркай йола трактор Кучин Николая. Из гIалат теркал а ца деш дисаьлара. [illegible] во фургъяр. ВIаьстий болхлой вIаьйоладелча техникага эггара чIоагIагIа эшача хана аха а ена. Бола бе найлиха йоаш дIаоттаргъяр трактор. Из гIалат гучадаьлар кхача механизаторашта. Цул тIехьагIа цу тайнара гIалат во [illegible] [illegible] бени а бен. Нах боашаш трактор уча товайтар Кузнига механизаторий коллектива.

Дика вIаштIехьбаьккхаб бригадаше юртбоахама техника тоаяра бола. Тоаь ешш хиннача кхо тракторах маI мара йисаш тоа ца [illegible] еш. Из а хIара даьрчаь тоаь ергьа. Дукха хIанза дисдац хIанзатоса тахана инвентар тоаль еккха а. Лоацца аьча ер февраль бутт кийлендачалехьа болх бе кийча хургъя бригада ерригa техника. Техника тоачаа механизатораш юкъе къьастта кхоллаш къахьег Коиев Григоре Загородни Алексеии.

Ярх бIаь гектаре тIа да тха гуралъ дийнa ялт. Дика хьал долаш да из хIанз. ХIаьта кхоанерча [illegible] еш бIаьбеланзар механизатораш хутия подкормка е. РУМ-14 маркан йолча шин устаноавкаш хIара денна юкъера лаьрхIача шоатхъа гектара тIа тоссаш бараетта дийнехь гуралъ дийнача дерригача ялта селитрай подкормка йир цар. Из болх чакхбаьккхар шоай тIехчалца Е. Шевченкоаца Т. Карпенкоаца, кхьарошa.

Белгалдаьнна дила, дIадахача шера гуралъ дийнача ялата баха вIалла а подкормка ца яр.

Гуралъ дийна ялт ва хургa хилараш дог тийша да тхо. ХIана аьлча лакха хьувкъаш луча «Аврора», «Кавказ» сортай кIена лакха кондици йола фу а тоссаш дIадийнаa оаха из. ДIадахача шера аьнйтта гектара тIа дIадийна хиннача цу сортах долча кIаш хIара гектара 50 центнер ялаг делар.

Дукха доаш даь а лаккхбе лаьтта лелаpа культура, цул хьоадал. ХIанз бIаьсти культураш дIаоергIолча кхашка органически удобрени кхлаш ба бригада механизатораш. ХIара гектара юкъера лаьрхIа 65 тонна а кхоачайтта хIанзал 4000 тонна йаллай ва хьашка.

Укх бIаьсти йорa бIаь гектара тIа тайп-тайпара юртбоахама культураш дIае оаха ва тхо. Планага хьежа Iалашдаь долаш да бригада дIадуур боараш кхоачадаь, лакхача кондицагIа доле цу культурай фу. Цудукъа шеко я бIаьсти ва культурай агротехнически дикагIа йолча хана дIаюргхилараx.

Н. МАХОТКИН.
Сунжански района «Путь к коммунизму» колхоза кхоалагIча трактори - кхаш лелаечa бригада бригадир.

Укх шера хьалхара турбина

ЛЕНИНГРАД. (ТАСС корр.). 300 эзар киловатт йола боалаш йолча Iехоа турбинишна укх шера эггара хьалха [illegible] дола толамаш графикал хIара хьалагIа чакхдаьннa КПСС XXIV съезда цIерагIча металлически завода. Костромской ГРЭС-а лаьрхIа я турбина. Заводе проект оттайь йоалаш латт ер станцена лаьрхIача 1200 киловатт йол болча керчача Iалашоте йоакхачa турбинах. Из кхоалагIча пятилетке яь арха.

Доазол дехьара

ИРЛАНДЕ IАЬРЖ ДЕЛЛАД

ДУБЛИН. (ТАСС). Зданеш тIа Iочуккха укх къанаш байрахаш. Шакъайнай Дублина учреждени, тикаш, дешара заведенеш, банкаш, биржа. форда йорт. Болх сацийтаб промышленни предприятеша, городской транспорто. Цаькъа ха кхилахь дIакъайлар Ирланде ерригa яхо — Къилбаседа Ирланде оттача ингалийски оккупанто нах боабарах къаман тоьает дIаккхайкадаьд некха.

Къилбаседа Ирланде британски правительства лоттабача террорах нах барех политикана хьувкъаш ерригъяркъаьра забастовка Лондондерре латта кхоалагIа да. Мехкa къилбаседе болх сацийтаб промышленни предприятеши портейн болхлоша, дIакъайлай дешара заведенеш. Дублинерча Англе посольствана хьалхашка агIазонца еш а хуьлаьяре демонстрацеш. Шоаш хьаль бонба эккхийта йохаьй посольства кхIанта, толхадаьд пенаш. Йохаьй ингалийски фирмай тикаши ингалийски посольства паспортни отдела зданий.

ДIахо а бойкот ю ингалийски позната, ингалийски авиалиней самолеташта, ингалийски газеташта.

Дублинерчи газеташа хьахаьрчa саъIонаш тIа араьлай Лондондерре кхьоа цIой Iедокхийтам яьча событешца чIоагIа харцахьаре хIана лоархIа боаша беча общественни политически деятелий къ хьахаьлла.

Ирланде дукхача предприятей болхлоша решени яь шоай дийцальара ахаш Лондондерре баьб хьу нах болча дIоалаьнта цхьоистала хIадаль.

Ирландерча парламенте юкъе эггара йоакхагIйолча партей лидерана кхьа берт а болаш чIоагIагIа харцахьа лахархIад ингалийски эскаро лоладу гIулакхаш. Премьер - министра Джон Линча беррига наладацаш тIахьайкар «хIанз къамана тIаттача кхерам ду хьаа мугIараш хIаттадара».

МАДЖИБУР РАХМАНА КЪАМАЬЛ

ДЕЛИ, 1 февраль (ТАСС). Дог гIара беркал ех вай Индостански вагIаьрен тIа дукха ха йоацаш дов хиннача хана вIашагIкхайттача Къамий Организаце хьоргIаш принципиальни позици лелача СССР-а, хьалхайхадир оахош Даккa хиннача митинге Бангладеш Халкъе Республика Премьер - Министра Маджибур Рахмана. Советски Союза лелаьь бангладешерчи Премьер - Министра, Бангладеш 75 миллиона халкъе лаьтта лоттаьбача къамаш - портонкъалх тIахоаца цIоаргIа гIайрча «Империалистий тайпа бола юкъагIбаккхара».

Маджибур Рахмана хьахкайладир Бангладеш Индех хьалхьаца массаш а шоайла чIоагIIаьен доккхаргдоацачи доттагIала гIулакха маладаргдоацит ва дог тайпа хилар.

Премьер - Министра дIахо Пакистана президент Бхутто тIахьийкар машарен социальни прогресси некъа тIа эгта Бангладеш суверенни Республика бокъонца йолаш хилар бакъахьа тIахьара.

СОЦИАЛЬНИ КРИЗИСА ШУ

Доккхийча классови къовсамашца белгалдаьлар Испанена дIадаха шу. Мехка сецаш фабрикашкареи заводашкареи забастовкаш, болх баьбаш кIоош шахташа, сийцай поездаш. Ахкха ноябрь — декабрь беттаашка забастовкаш еш хиннаб испански столицера 70 эзар гIишлошьераш, итт эзар астурийски горнякаш. СЕАТ яхача йоккхача барселонски автомобильни заводера 35 эзар болхлой. Каст-каста доахаш хиннад цхьан оагIорахьара Iехдалашта а вокх оагIорахьара прессашна, студенчески организацешта, ахьметтех кинааза а юкъе.

[illegible]

Белгалдаьнна цхьанийх а. ПачIахьалкхено хьахьаьра латтар микрофона хьалхашка къамаьл деш волча лаьпа дукхача шерашкахоахачe кертIеоаш вожавесташ неесе деаше дIакхарешта Iойнйшар Испански епискова «Мадариа иийслон» дешакта йолча поливсе къьастта хаттам. Цу тIа йоах: «еккхара ч...» [illegible]

Официальни Испански пропаганда тIа хIана хьахья [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] Тайп-тайпача моттигашкаре хьахкхайнча даьнaгIа. ДIадахча шера политически дешаш болхлой. Барх сaг маладарагро чийнаш... ДIадахача шера тIеххьарча деношка Мадриде сул болчий тахо шу соъгIа за фашистски наблюдателашка хьахтача столицерча коммунистий бьачабец цхьаннена Лусия Лобатона. Шe контактакхъа хийнача тIеххьагIа юха а хьовсаш болабьаб во. Процессе хиннача ЮПИ яхача американски агентства корреспонденташ [illegible] [illegible] [illegible] саташ [illegible] [illegible].

[illegible]

Йола [illegible] политико - социальни бертанаш (политически войни) [illegible] ба [illegible]. Цуйна [illegible] хIара [illegible] хIара [illegible] «[illegible]» [illegible] дар.

Оппозици хIаланъе гIертача Iаьдалашна кхыы ца а чогIьш коньйоаббна дукхьяра репрессиш. Тера строй хIалкхдара тIахьехам бен вIалла а ца легальни газеташ журналаш. Цар тIеттараш къамаьл - кхоаттачa кхоачамбоацарашта критика ен йола материалаш мара яц. Цхьабакъа, из а кхоачам болац хиннад. Масала, ноябрь бутт боаш Iаьдалаша дIакъайлар «Мадрид» яха столице доккхагIйола газет [illegible] [illegible]

И. ГАВИНСКИЙ.
(АПН).

Шоаттден оагIув

М. КОРТОЕВ.

Сеппа-кад бетта, сапон кад
бетта
[illegible] ГIалгIайче вай
хастарга,
[illegible] шийла кIантий шийсса
ураитта
[illegible] вай
[illegible]
Сапон кад бетта, [illegible] кад
бетта
Турпалий [illegible] вай
[illegible],
[illegible] шийсса
ураитта
[illegible] вай [illegible].
Сапон кад, бетта турпала
[illegible],
[illegible], кIантий — [illegible]
[illegible].
[illegible]
[illegible]
— [illegible], [illegible], [illegible]
вай!

* * *

[illegible], [illegible],
[illegible],
[illegible] [illegible] туш[illegible],
Сибрда, сибрда [illegible]
Хьалхагарга [illegible]
[illegible]
Ги тусаш, са ца [illegible],
Дуне миссел долча [illegible],
[illegible] маттиг ца [illegible]
[illegible] [illegible] ца [illegible],
[illegible] тIаьхье тусаш ю,
[illegible] [illegible] готта а хьо.
[illegible] [illegible], паргIато.

Лоамаш [illegible] С. Арсуева.

Вайнаьха халкъа багахбувцаме дукха я кхалсага гIалаьтта боккха бала, цуй хала вахар, из бокъо йоацаш хинна хилар дувца проязведенеш. Къонача кхалсаго шийгара бола бувцаш дайкхха, Ахильгова ГIайрбика Байсарегара дIаяздаьд е илли:

Ер сийна бух цIе яьниа
УрагIа хIана йоддан—те
Са къина?
Ер Iаьржа лаьтта хьада
чу хIана дожац-те
Са къина?
БIара [illegible]
Ер мерза дуне
Сел Iазапе дац вене,
Нйккха дIагIолда ер
Са къина!

Бакъда, массе хана а хиннац кхалсаг ниттa Iазапе. Хоза, чIоагIа лоархIаш, кура, шийна доагIар майрра дIадехаш, хьаькъал долаш йола кхалсаг а хиле дIаотт вайна хьалхашка вайнаьха кхалсаг вайнаьха дукхача фаьлгаш тIа.

ЗIамигача саго шийна езача йиIий дог карадоаладеш мел чIоагIа тохалу дувцача фаьлгаш тIа вайна гу кура, шийх дегIа ха йола йоI.

Лоаман дукъ тIа е форда юкъе кгIа дошо тхов тилла, дошо карт гонахьа йола сагг тIаюкалургвоаца гIала. Цун карта хьажкаш тIа дагIа цу курча йоIо де аьннар кхоачаш ца дуденнача кIантий кортош. ХIаьта къеча зIамигача сага карагIдоал йоIо яхар кхоачашде, из йоI цунга маьрe йода. Малий из йоI? ЙоIо дIадехар кхоачашде дезача хIана отт кIантий?

Ширача замангара вайга хьакхачийтай халкъа багахбувцамо кхалсага образ.

Курача, карабоалабе хала болча, доагIар дIадехача мехкарех долча фаьлгаш тIара образаш, хетаргахь, ширача замалахь кхалсаг керттера лоархIаме хиина хилар хьахьокха вайнах гIийртала да. Шийга дог доаха кIантий мел денал долаш ба, мел дика ба кьож йоI. Цхьайолча сюжеташка йоIо дIадех зIамигача са-

Вайнаьха кхалнах халкъа багахбувцаме

тах [illegible] ца хулаш духьал [illegible] оттаеш [illegible] дукха-ча даькъе цунга дог доахаш бола кагий нах боабу, цар кортош йиIий карта хьокхаш тIа догI. Бакъда карта цхьа хьокха массаза а мукъа кул. Цу хиина гучавоал халкъа турпал. Езе йоI цунна бIаргайовле вайна гучадоал, цо из эшаергхилар а кхаргахилар а.

Из ковкъе воагIача хана гучадоал цунах доахна гIулакхаш: меца ваге а, ча ца цо, бала боалла чкъаьра кIалхарбоалах. Юхера а гучадоал погах. Бакъда из е дут цо ца дувц.

Цу тайпара сюжеташ дукха е вайнаьха фаьлгаш тIа. Цу тайпара ба «Дошо бераш» яха фаьлг.

Турпал хьакъе аравоал дунен юхе яха шийна еза, хала кара-йоалае еза, хоза, шийга дог доаха бола кагий нах боабий дIабоаха йоI Маькха Аали лаха.

Из хоза йоI яхача юрта дIакхоач турпал, шер-баба йолча фусаме воес из. Дог цIенча йоккхача саго дехар ду цунга из кхерамe гIулакх ма хьовлаеде, йоI йолча тIа ма гIо аьле. «Кхом кет» сона хьа хозача кертах, дукхабараш боабаьб ду хозача йоIо, хье хIалак вайтаргва Iа» — йоах цо. Бакъда турпал ладувгIа туташ. ТIаккха мисвача хорочо хьехар ду цунна. Цо бен хьоам е воакъа воагIаш кIалхараяльха оакхарий а бахьан долаш йоI эшае ма йоал турпала.

Дуккхача фаьлгаш тIа йоI турпал а хилий дIаотт, нaха боабаьча шиъ вежарий цхьа лех. ДIадахача бIаьшере Ахриев ЧхьагIас дIаязбаьча «Лаь — Солта» яхача фаьлга шоллагIа даькъа доаллехьа [illegible].

[illegible] — Солта шийн [illegible] цунга дIадахь шийн сесаг [illegible] делар а, кхы саг ца йоалае ше чIоагIо яь хилар а, хIана аьнча кхалнахах тешачара ваьннав из. Цун доттагIчо БаьтагIас шийца хиннар дуии цунна. БаьтагIий ворхI воши хиннав. Цхьан тенначa саго шийнав уж фенар, ер кIалхараьннав вувчара. Цкъа БаьтагIа волча вехав цхьо говра бакри, уж цхьана бахаб. ТIехьагIа цунна гучадаьннад из баьри кхалсаг хилар а, цо шийн вежий цхьа лийха хинна хилар а. ТIаккха кхалнах тайп-тайпара ма хулий.

Из шийна дIадийнача цоалагIа саг йоалае раьза хуй Лаь-Солта.

Кхы цхьаькха фаьлг а бувцаргба вай. Цу тIа образно дувц обществе дIаяхача хана кхалсаг хиза болаш, сийлен моттиг лоацеш хилара.

«...Черахьал водача воIагa дас дIахойт сакхат дулаш шийна духьал ва цун йиш йоацилга. Бакъда ломах леташ цун ико чепилг Iобож. Из бахьан долаш воI ве тохалу да. ВоIо ико чопилг мара боабаьбац цIе аьнча. Дас айинад цунна е кIима: «Со зIамига саг волча хана цхьа хоза йоI йоалае вейнавар со. Цхьабагьда из [illegible] дIа мукъа [illegible] [illegible] лоархIар [illegible] [illegible] а вьлар. Новкъа сона тIехьакхийре цхьа зIамига саг, цо са доттагIа хила дош хиларах лоаш бир цо. Аз дIабийцар цунга айса арабаьккха йиъ. Сона, хьалхара цхьа лаха аз мукъабалар дийхар согара зIамигача саго. Бакъда аз мукъа белаьттар. Хьунага Iоийшар тхо. Хьасомаьльача сона хьалхашка уллар са доттагIчо баьккха бена са маьречун керта. Сох чоакъа кхайтар хиннай со йоалае гIийрте йоI. Ишта йоалайир аз хьа нана. ТIаккха иштта денал долча сесаго ва йоI лоацаш летача эша йиш йий, хьыметтел хьо чопилг боабе а?».

Цу фаьлгех лаьха вывод е йиш я: хьалхарча хана кхалсаг общество йоккха бокъо йолаш, маьре ехарен вена зIамига сага лахарен дешаш къоастадеча боккха лоархIам болаш хиннай из.

Иштта фаьлгашка гIолла куреча, денал долча йиIий образ вайга хьакхачийтай халкъа багахбувцамо. Вайна гу таьнарча, ширча замалахь вайнаьха кхалсага сий лакха доттаде халкъано мега хилар.

Л. ЦЕЧОЕВА.

ТОАДАР

1 феврале арадаьннача «Сердало» газете тIа кепатехача «СССР Министрий Совета мельгаш уттадеча пачхалкъалехен комитетен СССР торговле министерстве» яхача материала тIа редакце бахкагIа гIалатащ нийсденнад. ШоллагIа абзаце хьалхара мутI укх тайпара хила беза:

IАЬРЖА-КIАЙ БЕСАШ ГОЙТАЧА ниттa дIахо.

Пензлагla абзац укх тайпара [illegible] еза:

Къорда беса хьуйкхача телевизорашта мехкара лахрlача — 24 процент.

ТIехьарча абзаца шоллагIен кхоалагIен мугIараш укх тайпара хила деза:

уттачеча киноскопашта мехкара лахрlача — 16 процент.

Редактора заш. А. А. МЯКИЕВ.

ГIАЛГIАЙ БАГАХБУВЦАМЦАРА

Сом доаккхар

Цхьан вIаьхайча сагагара сом дика вaха хиннав Цаген.

— Мегаьд, Цаген, — аьннад вIаьхийча саго, — лургда аз хьона сом, зIаппаrол тIехьагIа яийсса цхьа шу дальча хьо юхавоалгIа.

ШоллагIче дийнахь вIаьхийча сага кoa вахав Цаген. НaIарех хIама техай.

— Фу леладу Iа? — хьоттад вIаьхийча саго.

— Со дацра венав Iа сона сом лургда аьннаьд хана цхьа ди тIера дальниlгa хьога дIахайта!

— Волле, Цаген цIа гIо, — аьннад вIаьхийча саго,—шу даьлча юхавоатIаргва хьо.

КхоалагIча дийнахь а сецца юхавахав Цаген вIаьхий саг волча.

— Фу леладу Iа, вIаштIехьа вий хьо, Цаген, — эгIазахав араваьнна фусамда.

— Со венав Iа сона сом лургда аьннача хана тIера шиъ ди дальнилга хьога дIахайта!

Кхы шийна тIехьара дIаваргвоацилга а хайна, сом дIа а делла дIавахийтав вIаьхийча саго Цаген.

ДIадовла

Юрта юкъе гIолла хьавоагIаш хиннав Цаген.

— Цаген, ва Цаген, дукхавехалва, цхьан юкъе юха а сонс кIеззига дог паргIатдаккха оалаш бувцал тхона! — аьннад из бегвакха дагахьа цхьегIа тIа гулбеннача наха.

— ДIадовла фу дувц оаш! Хьалла юрта маьгIа хий лекъача чкъаьрий луьда йода со, ха яц,— вахав Цаген.

Шоаш цо Iехабаьлга дага а доацаш, цунна тIаьха дIадилхаб цхьегIа тIа вIашагIкхийттараш а.

Мож лелаяр

ЧхьагIар молаш латтача цхьан воккхача сага тIеккхьчав зIамига саг. Iоулача чхьагIарб еррига бIаьхьа хинай воккхача сага вIаьха кIай мож.

— Даьллахь, воккха саг, ма товш бицар хьона из чхьагIар тIа е ухийташ из хьай мож бIехъе. Ма хьога товш гIулекх дацар-кх из, — аьннад зIамигача саго.

— Ай фуде ях Iа, воше, — аьннад воккхо, — укхаза кIайдер доацаш хилча!

Кхы а чIоагIагIа цецваьнна, кхы Iе а ца луш зIамигача саго юха а хьаттад:

— Иштта хье дуаш молаш лелаш хилча из мож сенна лелаю Iа?

— Из ха, воше, хьо хIана а вIамига во, — аьннад воккхача саго. — ХIаьта в хьона боккъалдар ха лойи, аз мож лелаю...

НаIалт хьона алац нaха, вaIалат хье цу можа, — овд.

Дaь безам

Дас-наьлс, вошас-йишас, гаргарча нaха яхар ца деш геттара пъардагIвaьнна хиннав цхьа саг.

ДикагIа хургва, кхетаргва аьнна, токабоннача гаргарча наха саг йовлайнча а шийна товр мара деш хиннавац. Вахаш лелаш воI аьба хуана. Из кIаьнк изе леттача хана даьдас, дац, воIа мангала бахаб. ЧIоагIа дIайха, садинкъа хиннад яхкеш ди.

Балха воаллача воккхача сага а гуш, шийна тIетилла мангала кий шийн кIаьнка тIатилай дас. ТIаккха шийн керта тIара Iо а яьккха мангала кий шийн воIа дIаеннай воккхача саго. Цу гIулакхах чIоагIа цецваьнна хьайзав воккхача сага воI. Из кхетадаьча воккхача саго хьаттад:

— Дукха [illegible] хьоьв из хьай кIаьнк?

— Геттара дукха веза, — жоп деннад воIо.

— Из хьона везаш мo, везаш кхеташ [illegible] аз хьо а.

Цу хана дешз кхы шийн даьна хало [illegible] ца ел, из балха ца [illegible] [illegible] кхеташна [illegible] воIо.

ДIаяздер МАЛЬСАГОВ АВО.

ГIОВГА ЯЬЛЛА КИЙ

ФЕЛЬЕТОН

[illegible] тахан [illegible] Назрана [illegible] сoагIа сагa. Цу тIа шоашта [illegible] дере [illegible] хIаране 40 [illegible] сoагIа луш аьча а деннад, [illegible] [illegible] хургдоаш. Цар [illegible]. ХIана чуйниe [illegible] Iоьан [illegible] ба [illegible].

Из [illegible], фуд [illegible] уж бaлна [illegible] из.

[illegible] тIа газете цхьа оагIув массел йолча [illegible] кIайче [illegible] тIа ураг1 а [illegible] а [illegible] а [illegible] [illegible] йоаллар. Миха е тIехьа[illegible] кулгаш [illegible] сага [illegible] доккха даьре дIадехьадар [illegible]. «Шофера профессиял...» [illegible] ши [illegible] дац хьагуш.

Кеа дIа[illegible] са [illegible] [illegible] сенна автомашений кабинер, машений [illegible] [illegible] [illegible] дIа-юха класса. Са[illegible] ер. Хьагуш [illegible] дегI дaлар.

[illegible] цхьан [illegible] [illegible] гIараш хилар. Хорцаьа ног [illegible] а тега дар [illegible] тIа [illegible] [illegible]. [illegible] тIа гIо[illegible] доде доде сенна гIа массаза [illegible] дIа-хьа ухар [illegible]. БIаргагуш сагь хIадар.

[illegible] [illegible] со. [illegible] [illegible] [illegible] газеташ, мур[illegible] [illegible], [illegible] [illegible]. ХIаьта [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] мел [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] са. Са [illegible] [illegible] сена, бий чубалел къорга [illegible] кIеззига Iотаба [illegible] ца везар.

[illegible] бийчI [illegible] бIаргагора [illegible] [illegible] [illegible] мегIа сахи цу гIадж [illegible] цхьан сагега де а дугIаш. [illegible] бIаргагадар [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] уж. ГIаьле увзаш но [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Со мотт[illegible] [illegible] ди дар, цу чу бaле цI.

«Ер деррига а гуш ма дий, тIехкха уж цIогIари миште хьад-хьогI цу нахага! — уйлеш ва со. Цу зама согахьа, наIера юхе оагIача, деррига сага а сенна гIаьл-хьаьI муъь тевар. «А-а, — аьлар аз, са-сайца,, — шелало уннийта оал хиннайоаl из. ХIаьта а со, шек [illegible] яр эггаре хьалха цу цIагIара хьахеза гаьнна дитеташ сенна йоа уж гIараш.

Цу къорга аз бIарг тIара бен кхалезе из сурт а сена хьалхашка отта хьехе хиннадар. МегIа саьн цу леттана аз вийцача преподавателе шиъ ба йоалле. Нaхa IетIаьхахар. Iозейша бегIарех цхьаннена. Цу гIаьно оаьаь [illegible] сенна хьалгIеттар вож. Цхьа хIама аьд бордаш хьоедир цо. Хьала[illegible]. ЦIаьхха цIа хорцаш [illegible] тега а даьнна, дом ургIбалар из леттача. Ше гуш вацар. Леттa Iочувехар-кх из сенна, ниI хьоза [illegible] со, из мукьагIа мурвьена хиннар. Кхы а чIоагIагI эгIазан. Гаваp со кьазeташ бе безама маттe когаш а кулгаш урагIа а ухийташ Iочувахача бaлaш бeгIаша цун новкъостава.

ГIар тийра. Истевий [illegible] юкъе гIолла дIаьвехана кулгаш хьежаш генaнь дода ардакла деькъелташ е лаьаа ше шiнах хьаьале къорг дIаьлоьлаш хьуеш [illegible] Iочуваьар.

Преподавателе гIадж шоллагIчоа дIатIаюожаешшьа хьаьгIетта аьнна ца хьалхьайлушаш а катеза озабенча пендарга сенна цхьа во оал хьлар, когашта кIел. ГIоггI аьнна, [illegible] бeлаш а цу салатa бйнар, сег а ше аьттIаче вегIаш вар.

— Хьа хIана гIеттaц хьо?— аьлар преподавателе.

— Со-м гIеттаь, — аьлар воккхо. КIалера мийи саг а денна Iочу а[illegible] Iоа подвале цу летташ хиннавар курсант.

Иштта чахддаьлар со [illegible]. Дукха лийлар со гIа дий-хьогI сене дайнар яхаш шеквулаш. Юха ца вахача Iеввлензар со цу вай йийцача ДОСААФ-е Комитете. Хейца дIахочуваха йиш йолаш ясса ер хьайха со [illegible] [illegible] шоферашта баьхкa нах чубагIа зал. Iаьрждене пенаш сьанникаре миладар. Ун хийре деннеха гIор уйл. Кореш вай дийцача тайпара «[illegible]» дар.

НЙ. [illegible] хIама да [illegible]. Цхьайолча моттигашкара айденнад из, шоллагIчаьара Iочудахад. Аьшка листаш, ардаза даккъилгаш, аьшка гIоенаш доде дIа-хьа мел хьажача. Ийна ардакташ [illegible] а гуш мел юала къоргаш дIакъуле «материале» я из. Машена ше[illegible], сенаш, [illegible] оатхалаш, кхийола «гайтара пособеш» а уний цу гIуллакха [illegible] [illegible] тIара хьа а хIеш.

— Мича бaьаб укх цу бегIараш? — хатт аз ДОСААФ-е цхьан белахочуга.

— «Кхы унхазар кале ма е цу мега дIа-хьа байдадеь»,—аьлар цо.

Дукха ма а заматаш ца кула. ХIана [illegible] [illegible] [illegible] хургба укх гIулакх [illegible] тIа уж шофаьтa юкъанца хьийзар а дицденна курсанташ. Цорга хоадам болаш хIама дIаала сег вац укхаза. Комитете председатель Дапильгов Аьмад ше а вейдав цу Iазапах. Во фусам а из чувегIар, вешта аьча вагIа кабинет а. Сайн цу йоаллача пишке тIа хила йоаккхийча сенна тIаьда массази гударе уйл. Уж йоагIамишнуя тIехьагIа мара юза йиш йолаш яц цIи.

Цу ДОСААФ-е хиина къора аьнча, цхьа а дедагIа, безамегIа хетт, кердача гIишлоно хьалахьажа латта хьона город Назрань. Ийрчал ецаре хоза фий хоаргдаьр. ХIаьта а цу ДОСААФ-а шийна дIатIа хIама ийцай ма [illegible] гIа ийрчал! — аьнна хеталу. ХIеций из цу города бакхача гIирсашта юкъе гIовга яьлла тоина кий. [illegible]!

М. ЗАНГИЕВ.

Дукха ха боадаш Ленина цIерагIча культура Дворене вIашагIъоалай бальга халхарий кружок. Массаза а дукха вай гуалу цонтонша, цу дукъа сакъердаме а цIа.

Укх деношка вовар вай халхарча бальги халхараш дарий республикански конкурс. Жюра доакъашхоашта хьалхашка латтар хала дехар дар. Мазурка, фигурно вальс, [illegible]. [illegible] бальги халхараш доч[illegible] [illegible] зональни конкурсе дакъа лоаца толам баккха [illegible] къоастабенар. Зональни конкурс [illegible] г. Краснодаре 20 февраля.

СУРТА ТIА: бальги халхарий конкурс.

С. ХАГУЕВА сурт.

ТАХАНИ КХОАНЕИ ХУРГДА

5 февраль

В. И. Ленина цIерагIара культура Дворец. 14.00. «Мультфильмаш хьа миштa кхолл» яха беседа. 16.00. «Глобус» яха кинолекторий. 17.00. «Ритм» яха кагирхой клуб. Вай ханарча бальги халхарий школа выпускникаш вIашагIкхетара хетаь сайре.

Химикий культура Дворец. 13.00. «Знанеш — ма!» яха кинофестиваль. 17.00. «Верин бекъдар дезаш тешаш болаш хьалкхедара» яха лекци. «Марша Iалла шо, йоаной» яха фильм хьокхаргда. 17.30. «Эрсий ашарах» яхача духовой оркестра выступлени. 19.00. Кагирхой салаIара сайре.

«Красный молот» завода культура ЦIа. 16.00. Iалам лорадера университета занятя. «Союзий бемашта Iунах дара йоа агротехнически мероприятеш» яха лекци. Тематически кино хьокхаргда.

Пролетбата цIерагIара культура ЦIа. 18.00. «КПСС ЦК ноябрьски Пленумех СССР Лакхехьарча Совета кхоалагIча сесси балха итогаш» яха лекци. 20.00. Кагирхой салаIара сайре.

А. М. Горький цIерагIара клуб. 17.00 «Сага духовни культура» яха беседа. 20.00. Кагирхой салаIара сайре.

НГНПЗ цIерагIара клуб. 16.00. СССР хьалхоллара 50 шу дизара хетаь документальни фильмий кинофестиваль.

6 февраль

В. И. Ленина цIерагIара культура Дворец. 9.00. «Мальтон» яха берий кинотеатр да [illegible]. 11.00. «[illegible]» яха клуб. Секьердаметa довзарий сахьат. 16.00. Лекционий зал. «Политически дувен тIа» яха клуб. «Дуне халкъий коммунистически болам цхьоагIоа барта чIоагIбара КПСС доттабу къовсам» яха лекци. 17.00. «Довзол арахье» яха кинохроника. 19.00. «Современник» яха эстради коллектива концерт. 20.00. Киноклуб [illegible] клуб. «Африка гIолла» яха фильм.

Химикий культура Дворец. 14.00 «Ручеек» яха берий кинотеатр. «Доьча хIама бехктохаш хетaш воцар» яха кинофестиваль. 12.00. «Буратино», «Луноход» яхача клубий [illegible] [illegible] хьалхарий цхьан. 19.00. «Дикач бахьан къовсам доттабеб [illegible]» яха берий утренник. Пионерийн Сийлахь — боккхача Даймехкан тIем тIа дакъа лоацаш хиннарий вIашагIкхетар. 19.00. «Даьй хьа гIолла» яха тематически сайре.

Пролетбата цIерагIара культура ЦIа. 17.00. Керлача художественни литература обзор. 20.00. Кагирхой салаIара сайре.

«Красный молот» завода культура ЦIа. 17.00. «А. С. Пушкина кхоллам» яха беседа. Тематически кино хьокхаргда.

А. М. Горький цIерагIара клуб. 20.00. Кагирхой салаIара сайре.

№3 ЙОЛА «АГИТАТОРА БЛОКНОТ»

Кепа а теха арадаьннай КПСС Нохч - ГIалгIай обкома пропаганди агитаци отдела «Агитатора блокнота» эргIанара номер. «ЛоархIаме датеш» яхача рубрикаш кIал а Советски Эскарен ТIема-форда Флотен денна хетаь Д. Леонова яьзь «54 шера Октябра карасIдаллаваш лоардеш» яха статья.

«Социалистически къовс неравдар» яхей [illegible] кIал а КПСС Надтеречни райкома пропаганди агитаци отдела заведующе Р. Муртазаа яздьаь «Къахьегама эстафета» яха материал.

Политинформаторашта методически новкъостал дерах, дикагIболча политинформаторий балхах дувц «Политинформаци хоалакболаш [illegible]» яхача статье тIа В. И. Ленина цIерагIча Грозненски нехкдьтта чакхдоаккхача завода политически просвещене кабинета заведующе А. Гуминкаас.

«Социалистически межкапка» яхача рубрикана кIал [illegible] Ю. Новое «Социализма дуне: гIадлуга перспективаш» яхей «Капитали межкапка» яхача рубрикана кIал Я. Л. Григорьева «Монополей Iазапа духьала» яхей статьяш.

Агитаторен политинформаторен блокнота тIа кхоргъя къахьегама оасараe даккхьярах, дуккхьал цхьа процент дIадоннийтар лохдарах, къахьегама мигот кхоарах бола пайда хьагойташ йола цифрани факташ.

Цул соагIа шерологически бaлa хроника а я блокнота тIа.

ТЕЛЕВИДЕНИ

5 февраль

9.05 — Массане йола гимнастика. [illegible] [illegible]

6 февраль

9.05 — Кердадерам. [illegible] «Гурьян [illegible]» [illegible]

РАДИО

5 февраль

[illegible]

6 февраль

[illegible] — Москва. [illegible] 16.30 — «Къона ленинхо» яха радиовыпуск. (гIалгIай меттала). 17.00 — Москва. 18.20 — Илллеш доттагIаш [illegible] [illegible] концерт (нохчий меттала). 18.30 — Москва.

ХАОТТАМ

Тахан республикан гIолла Грозне дуккхаьлуш морхаш а йолаш, лоадама йоалаш а йоалаш, IуйIайна республика аьшацдайолча моттигашка дохк а доаллаш, гIийла мух а хьекхаш. Iа хIана фегара температура республикан гIолла 5—10, Грозне 6—8 градус шелал йолаш хилен тарлу. Кхоаноа лоамаш морхаш а йолаш, юкъ-юкъе аьха а ехаш, наг-нагахьа доа а делхаш, бийсашке хьаде достам боаш, гIаьххьача боаране, деношка къулба-малхбоалехьара гIаьххьача боаране мух а хьекхаш ха хила а фегара температура бийсашка 10—15, денош 2—7 градус шелал йолаш хила а тарлу.

Метеостанцин.

ГРАЖДАНАШ!

Ма [illegible] кхоачашде газом [illegible] бувц пайда [illegible] кхерам [illegible] [illegible] правилаш?

Болх беш йола прибораш бIаргланза саг волаш ма йита. Бараш прибораш тIа [illegible] кхерам кагий бераш, къаранаш бэкаш нах. Газови прибораш пайда эца ца ховш бола гражданаш.

Газови плитах цIенош дIаялдаре пайда ма эцалаш — чIоагIа кхераме да цуна во!

Цхьа ма делаш, чIоагIа шелал оттача хана сеташкарча газа давлении теттара лаьгIьлаш тарлуш хилар. Горелкашкара газ хIеаита а чIоагIлуш-лаьгIлуш а йоаге. Газови прибор сихха дIайоаеше а цу хьакъехьа 0-4 телефон а теха хоам бaлза а баргбаш.

Цхьакхе дича а метаи дац туганго хьал ца оавча а шибер дIахьайла болча а хана цIеношка [illegible] прибораш, [illegible] «ЭНИСТО», «[illegible]» [illegible] пайда эца.

ДIакъайла васлоина (шибер) [illegible] [illegible] [illegible].

Дин ма доавей [illegible] аьнлаьх, гIор ече хайа, газ Iо а ухаш газопровод толхаяра кхерам чIоагIлуш хилар, пулухьа, неганье сайна цун квартира, загIий клетка цIенна дIалхарча новкъа цу газа хьаж ухе хьал а ма лотве, дIа а ма йоае электричество, гучакха йоагаш кIи ма хилийта (гIаьле оаьар, цIилеторг лотаер, и. кх. дIахо). ШагIа сихха мииттай а хьеже. 0-4 телефонагIа хоам бe.

Газех пайда эцара правилаш толхаро а газ хьаухача хана сихха да дезар ма даро а виилам бe, цIи лийха, отравлене е тарлу.

«Грозгоргаз» трест.

РЕДАКЦЕ АДРЕС: г. Грозный-31, 364051. Ленина уйлиц, 21 (3-гIа этаж). Телефонаш: редактора — 2-44-90; редактора зам. — 2-35-11; бехктохаьа секретаре — 2-34-36; партийни вахарен, культуран, промышленностен отделий — 3-43-30; юрта балхана отделе — 2-42-28; кехатий отделана бухгалтерена — 2-60-71.

«Грозненский рабочий» издательства типографи. Революцин проспект 7/34.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный-31, 364051, ул. Ленина, 21 (3-й этаж). Телефоны: редактора—2-44-90; зам. редактора—2-35-11; ответственного секретаря—2-34-36; отделов партийной жизни культуры и промышленности — 3-43-30; отдела сельского хозяйства— 2-42-28; отдела писем и бухгалтерии — 2-60-71.

Типография из-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции 7/34.

СОЗЕВЕЛ. Заказ № [illegible]